

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Fama Postvma Praesvlvm Antverpiensivm

Hugo, Hermann

Antverpiae, 1611

De Primis Antverpiensivm Apostolis, Qui Catholicam fidem huic olim genti
intulerunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69073](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69073)

9

DE PRIMIS
ANTVERPIENSIVM
APOSTOLIS,

*Qui Catholicam fidem huic
olim genti intulerunt.*

VIDEBATVR instituti nostri esse, non solum eos Antistites recensere, quos prudens iuxta ac necessaria Tridentinorum Patrum sollicitudo, cum variis Belgij ciuitatibus, ad hæreses propulsandas, tum huic etiam vrbi præficiendos iudicaret: sed illos præterea, qui summâ laude Christianam fidem velut hospitem populo huic primùm infuderunt, memorare.

D. ELIGIVM Neruiorum ac Nouiomensium præfulem, beatus Audoënus, Antistes Rhotomagensis illi coætaneus, *iugi instantiâ in Andouerpis decertasse* affirmat. HUMBERTVS (ELIGIO, incertum an prior an posterior ætate) apud Ioannem Molanum, libro Indigetum Belgicorum, Antuerpiensibus etiam vindex assignatur.

A 5

Vene-

Venerandæ antiquitatis versus ait accepisse
se is Auctor, è Cænobio D. Michaëlis; qui-
bus eam rem commonstrare possit. Adne-
ctam hîc, fidei faciendæ causâ, si non metro
expolitos, certè ob vetustatem venerandos:

*Inclyte qui meritis fulges HVMBERTE
coruscis,*

*Cuius ad exemplum vita ac moderami-
na, quondam*

*Barbara doctrinam naçta est Antuerpia
CHRISTI.*

Successit his D. VVILLIBRORDVS, qui
bonis sanè auspiciis anno 10CXII. e Bri-
tanniâ in Galliam appulsus, Belgicam penè
vniuersam torrentis more peruasit. Vir fuit
sanctimonia atq; auctoritate planè insignis.
Vitam eius luculentè ac copiosè scripsit
Theofridus quidam Abbas Monasterij
Epternacensis, ab ipso VVillibrordo apud
Luxemburgêses exstructi. Illud ex eâ histo-
riâ, quod Antuerpiam nostram spectaret,
potissimum visum fuit: *Huic adhuc viuenti
[VVillibrordo] Rhotingus vir præpotens
dedit Ecclesiam in Antuerpo Castello, sitam
super Schaldi in pago Riensum, cum villis,
appenditiis & parte tertia telonij eiusdem
Castelli, quod nunc est Marca Regni.*

Adiungerem his magnum Præmonstra-
tensis Familiæ ornamentum ac Principem
NOR-

NORBERTVM; cui an plus pro instaurata at-
que asserta, quàm aliis pro inuecta Religio-
ne ab Antuerpiensibus debeatur, dubium
mediusfidius est iudicium. Sed vetat pro-
positi libri ratio, qui tractandum de Episco-
pis argumentum suscepit. Sanctis ergo
maximisque viris,

D I V I S
E L I G I O , H V M B E R T O
V V I L L I B R O R D O ,
A N T V E R P I E N S I V M A P O S T O L I S ,
P o s t u m æ F a m æ
æ t e r n u m h o c p o n i m u s M o n i m e n t u m .

ITe, ite, seni Martis Erynnides,
Ite ò nefandi nomina stemmatis,
Pudenda proles, ite rixæ,
Ite feri soboles parentis:
Non hîc profanis bella furoribus
Antuerpiana mœnia patriæ
Lixæ sive poscunt insolentes,
Non Scythici comites Tyranni:
Vestros labores atque manus probet
Insanientis Regia Sarmatæ.
Ite, ite fatales caternæ
Odrysiæ populate terras.
Pugnata læto bella sub aggere,
Pugnata sacris bella phalangibus

Anversa

Anversa cantat, & frementes
ELIGII per inane glandes,
Et praeliantis fulmina Numinis,
Natiua lingua fulmina virida,
Quæis mille pestes, mille circum
Barbarica cecidere turma.
Nec bellicosas inter imagines
Silet fauentis spicula Præsulis;
Et concitum HUMBERTVM per hostes,
Per medias celerem cohortes.
Hic incruentam Martis adoream
Laurumque sacra Pallados euehit:
Quem Barbara circum phalanges
Compositis venerantur armis,
Dum sanctioris militia vomit
Balista nimbos stridula ferreos;
Et pertinax testudo scandit
Per medias acies, per enses
Hostile vallum, captaque culmina
Late pererrant vinifici rogi,
Circumque currentes per agros
Aduaticos sine morte mortes.
Mox, ut ruina pondera saxea
Rudeisque massas, & silicum strues
Chely coëgit blandienti
Insolitos agitare gressus
In alta vates Og ygius loca,
Cum saltitantes dulcisonam petra
Struxere muros ad camænam
Et placido sua membra vultu;
Sic indecoram ruris imaginem,
Et efferati progeniem laris,
Veram redegit ad quietem

Et nitida faciem iuuenta,
 Qui contumaces frangeret aequoris
 Saltus, & atri barbariem freti,
 Trucesque WILLIBRORDVS amnes
 Et Geticae rabiem cateruae.
 O quam profundis abdita noctibus
 Anuersa, quantis nubila sordibus,
 Nefas! iaceres, heu! iaceres
 Praesidio viduata tanto?
 At nunc (relabi quis Tiberim neget?)
 Anuersa claro fulgida vertice
 Gratoque nobilis trophæo
 Sacrificis renirescis armis.

Jacobus de Cater Antuerp.

Excitatus hoc cantu, ut fit, ad exempla
 sodalium, dicendi prouinciam sibi flagita-
 uit Theodorus Middelton. & hîc, velut
 inter Hesiodum & Homerum olim apud
 Melyci tumulum, pro laudandis magnis il-
 lis Fidei TRIUMVIRIS decertatum est.

HVc age Phœbe chelyn, non quâ funesta canuntur
 Prælia, & Ausonio stillantes sanguine Canne;
 Quæ Trebia clades, debellatosque cruento
 Marte duces, patria que ferox in viscera ferrum
 Plangit, & Emathis ciuilia prælia campis:
 Sed mitem, quâ gesta ducum & structa oppida ludit
 Mansuetis Cyrrhae modis: viridique reuinctus
 Fronde caput, solitaque incinctus daphnide frontem
 Laurigerâ mecum versus luctare sub umbra.
 Heroo dabimus pleëtro sacra prælia, quondam

Adua

*Aduaticis certata iugis, lætasque iacentis
 Hæreseos strages, cùm debellata recessit
 Barbaries, CHRISTIQUE fidem, melioraque vidit
 Signa serenato surgens Antuerpia vultu.
 Prima sed ELIGIO debetur gloria, primus
 ELIGIO debetur honos, qui inculta pererrans
 Littora, Flandriaco contermina littora Scaldi,
 Cùm steriles campos siluescentemque videret
 Barbariem, circumque malis cingentibus ægra
 Marceret probitas, & rarè sparsa iaceret
 Hinc illinc virtus, ut cùm sitientibus aruis
 Arida squallenti seges interlucet aristæ;
 Mox Fidei insuetis commisit semina terris,
 Quæ largos parerent fructus, quæ surgere possent
 Fecundo concepta solo: nec defuit ipsa
 Terra sibi, dominumve seges spe lusit inani:
 Extemplo imprægnata Fides, sua germina latè
 Diffudit, floremque suo concepit ab ortu.
 At postquam ætherium fato iam raptus in axem
 Antistes, sacris solij successit habenis
 HUMBERTVS, qui lege rudes contraxit in vnum
 Corpus agros, docuitque feros mitescere cultus.
 Ne rursus, non culta tamen, pereunte Colono
 Squalleret; vigilis successit cura magistri
 WILBRORDIQUE labor: studium cui prima fouere
 Semina, & è terrâ virides educere plantas.
 Qualiter agricola, tenero cùm germine primas
 Herba ostendit opes, nondumque enixa, futuros
 Promittit fetus, campo sitiente, liquores
 Adspargunt, terramque fouent, alimenta que præbent,
 Ut largo matura die, satiataque vernis
 Roribus, effundat gravidæ sua munera campo.
 Tandem etiam, lapsasque domos, & squallida longa
 Tecta*

Tecta situ, veteremque sui medicare senectam
 Antversa instituit, subitisque attollere muris
 Mœnia, ciuilesque casis inducere vultus.
 Innumera coiere manus: his scindere rupes
 Oppositas labor est: hi saxa rigentia ferro
 Horridaque inuicta diffringunt viscera terra.
 Non Aganippeæ stabant velocius arces
 Rhoeteusve labor, moesti quam vulnera pagi
 Rugosaque iterum videas inuenescere sedes.
 Nec satis hæc reparasse fuit. Noua mania circum
 Fundit, & inscripto profert pomeria sulco.
 Dum facies mutata locis, incultaque dumis
 Saxa, indignantesque hominum vestigia rupes
 Artifices domuere manus, genus omne ferarum
 Diffugit, & pulsa querunt sua lustra Napea.
 Ipse puniceis spumosi Scaldis ab antris
 Exsiliunt ultro, vallataque mœnia cernunt
 Et vastum mirantur opus, cultusque locorum,
 Templaque, & immensis loca circumfulta columnis.
 O felix veteres exuta Antuerpia mores,
 Barbaricosque oblita animos! quod nobilis omnes
 Vna super Belgæ celsum caput exseris vrbes,
 Quod calum solemque suum te Belgica clamat,
 ELIGIO HUMBERTOQUE cliens, magnoque patrono
 WILBRORDO penitus debes Antuerpia fibris.

FINITO certamine primi funeris,
 priusquam ad noui Præfulis gra-
 tulationes iretur, in altero iterum
 funere fuit lacrymandum. Post-
 quam enim anno M. D. LIX. PAVLVS IV.
 & anno M. D. LX. PIVS IV. Pontifices
 Maximi

Maximi, Cathedralis Ecclesiæ titulo, Collegiatam antea B. VIRGINIS, insigniuiſſent; primum Antuerpianæ Diœceſis Antiftitem, Hispaniarum Rex PHILIPPVS II. è Cancellario Equitû Auratorum PHILIPPVM NIGRIVM obtulit anno M. D. LXI. Pontifici confirmandum. Sed, quaſi detreſtaſſet ſacrû onus, antè extinctus eſt, quàm inauguratus. Placuit tamen tanti viri encomia primùm celebrare, quàm immaturam mortem deſlere. Igitur

PHILIPPO NIGRIO

ab Hungariæ Regina euocato
in Concilium Mechlinienſe
ita plauiſit Iacobus de Cater.

VT cùm magnarum dubiis molimina rerum
Inſedere animis, & ineluctabile pondus
Verſat, & ancipiti curarum voluitur aſtu
Iuppiter; extemplo ſummis de rebus agundis
Imperium qui ritè ferat, volat impiger Hermes
Conſenteſq; ad ſacra vocat penetralia Diuos,
Quos penes imperium ſuperûm, queis inſſa Tonantis
Scire datum, partemq; Ioui dempſiſſe laborum:
Sen placet aſtriferis Volcanum pellere terris,
Sine Lycaonia damnatum crimine culpa
Deucalioneâ mandum obtexiſſe procellâ;

Conne-

Conuenere dei, varia sententia mentis
 Panditur, & tacite tabulas vomit vna loquentes:
 Sic cum nutaret dubio Mechlinia casu,
 Hac secum, pariterque tibi, tibi, maxima, NIGRI,
 Hungaris, Hungarici moderatrix inclyta sceptris
 Quo pietas, quo prisca fides, conspectaque NIGRI
 Virtus, & nullo titubans constantia motu?
 Scilicet hic nigris sese occultare tenebris
 NIGRIVS, & meritis tentet fraudare trophæis?
 Dent tibi lucifugas, dent nigras nomina voces;
 Candida degeneres mens indignata latebras
 Per medios micat alta fitus, nomenque perosa
 Per turpem erumpit grauida caliginis orbem.
 Sic ubi cæca diem nigro furatur amictu
 Tempestas, aufertque polos & lumina mundo;
 Aurea templa latent, latet inter squallida Phœbus
 Nubila, pendent circum maiore sereno
 Lustraturus aquas. E nigris candida. Subde,
 Subde manus. trepido NIGRIVM Mechlinia vultu
 Clamat, & angusti poscunt consulta Senatus.
 Nota fides NIGRI, nota est constantia genti;
 Sufficiat, si sola mihi. Cape premia celsæ
 Indolis, & nostri merita argumenta fauoris.
 Dixerat: & plebes, sanctique, interprete Famâ,
 Audiuerunt Patres; iussis succedit habenis
 NIGRIVS, & iusso dudum inuitatus honori.
 Quis tunc, quis fuit ille dies? quæ gaudia festis
 Mœnibus? & quanto salierunt pectora voto,
 Cum propius spectare datum est, plausuque decenti
 Excipere angusti subeuntem limina tecti?
 An tales animosa sinus, seque obtulit ingens
 Curia, cum cantâ speculator mente futuri
 Scanderet arcani Fabius sacraria templi?

B

Perge

*Perge NIGRI, sic albus eris. perge, inclyte perge,
Hac ad maiores NIGRI datur ire triumphos.*

Postquam Teruanâ in Mechliniense Cõ-
cilium euocatus fuisset anno M. D. XXII.
NIGRIVS; in Cancellarium deinde Equitû
aurei Velleris promotus est. simul in Diuæ
GVDVLÆ (quæ primaria est Bruxellensium
Ædes) Decani munus gessit. Itaque

IN AVREVM VELLVS
PHILIPPI NIGRII
ita lusit
Conrardus Tucherus Antuerp.

O *Quid superba robora Græcia
Andax Iason per scopulos trahis,
Nondumque tentatas procellas
Palladio subigis caballo?
Insana pubes quò ruis inscia
Lentare remos; dissociabili
Disternatas quid laboras
Oceano reserare gentes?
Periculosa quod pretium via?
Aurata pellis scilicet, & mari
Medea peior, tot per astus
Impulit & miseros labores?
Ille, ille Phryxi portitor, impigro
Dracone tutus, pelle superbiens
Tam nobili, Regum caterna
Principibusque feret ruinam.*

Quanto

Quanto parabis vellera sanguine!
En, prouocatis æquora fluctibus
Tot haurient duces, piantes
Iura feri temerata ponti.
Insane Iason flecte retrò ratem:
Pòst pœnitebit, cesserit ignea
Cùm turba Taurorum, superbi
Raptor ouans rediturus auri.
Seianus hand sic obsuit inclytis
Equus magistris. qui spoliū aureum
Demittit insignes per armos,
Exitium laqueumq̄ue neçtit.
Feliciort vellere NIGRIVS
Gaudens triumphat, non trabe Theſſalâ,
Amfractuosos per recessus,
Per rabidum pelagus petito;
Non comparato sanguine nobili,
Non flore Graio per maris æquora
Ignota collato, sed illo
Quo probitas animusq̄ue gaudet.
Tu, pelle, NIGRI, diues es aureâ
Felixq̄ue; Iason pauper, & impiâ
Cum coniuge infelix, paternos
Ante oculos lacerante natos.

Cùm rectè atque ordine gerere omnia
 NIGRIVS in officio videretur; anno M. D.
 xxxv. in Status Concilium adlegitur, Pru-
 dentix commendatione ac virtutis. Quod
 ita canebat Melchior VWaterfort Trudo-
 nopolitanus.

Qualiter Herculeâ postquam cervice pependit
 Stellarum librata domus, flammataque cali
 Curia, cœruleo stabat pax aurea mundo,
 Tutaque perpetuas agitabant astra choreas:
 Mox ubi collapse vires, lassataque cervix
 Impositum iactabat onus; turbata ruebant
 Confusis elementa viis, aurataque Phœbes
 Agmina commotis hebetabant nubibus ignes:
 Non secus Imperij postquam lassata PHILIPPVS
 Pondera, consiliis manibusque humerisque subiuit;
 Belgia torpentes rursus splendore renato
 Erexit vultus, vigilemque animosa timorem
 Exiit, & propriâ decorauit lumina flammâ.
 Cum tacita iacuere genæ, fortesque senecta
 Exedit vires, tecum rugosa cadebat,
 Languescensque pari miscebat funera fato.
 Audaces solus motus æstuque tenebas
 Excubiis animi: quoties crescentia belli
 Germina, damnosaque tubâ Bellona feroci
 Spiraret cades, nil inflammata remisit
 Officij virtus, contra surgentia fata
 Peruigil, aduersis gaudentem animabat honorem.
 Qualiter Aegeo delusus nauita ponto,
 Inflexu clauis seuos declinat aquarum
 Ictus, nunc rectâ, nunc obliquante carinâ
 Callidus, undosos pregnantis Tethyos æstus
 Corrigit, & longo castigat cœrula sulco:
 Sic rabidas Martis furias, motusque rebelles
 Fregisti; & dubie medicando vulnere Pacis,
 Aeternam aurato signasti lumine famam.

Anno M. D. LIX. ex omni Equitum Au-
 ratorum ordine, non alius visus est dignior,
 qui

qui honorificentissimâ legatione fungere-
tur ad Galliarum Regem, PHILIPPO NI-
GRIO. Adornabatur ea profectio ad offe-
rendum ordinem aurei Velleris Christia-
nissimo Francorum Regi: quam ita de-
scripsit Theodorus Middelton Antuer-
piensis.

VT cùm Phryxco spoliatis vellere Colchis,
Ad patrias redit sedes, & regna relictæ
Æsonis, æquoreos proles tentata per æstus,
Erexit sese dubiis prius anxia votis
Regia, festinâsque dedit plebs obuia voces,
Cen populi certaret amor, plaususque stupenti
Reddidit, & vero dispensans gaudia vultu
Præsentem est complexa ducem, qui Colchica secum
Munera, qui raptæ reuehebat pignora tedæ,
Edomito vincens pretiosa pericula ponto:
Sic ubi Gallorum sublimibus oppida muris
Condita, quæ Rhodanus lentis intersecat undis,
Explicitis diffusus aquis, te sacra ferentem
Pondera, & Aurati portantem tergora villi,
Nec notum videre virum; maiora dedere
Gaudia, quàm patria Æsonidi, cùm diuite prædâ
Thessalicos raptâ petiit cum coniuge portus.
Ille emptum summo retulit discrimine vellus,
Sed tibi delatum est NIGRI; tu Regia perfers
Munera, sufficiunt illis tua pectora rebus,
Et tantus mandatur honos, teque illa poposcit
Gloria, Gallorum ut proceres, ut tanta videres
Sceptra, triumphalis fastus imitantia Roma.
Nuntia sollicitam vix fama implenerat urbem,

*Ardet in aduentum populus, festinaque feruent,
 Pectora, panduntur porta, ruit undique vulgus;
 Incusat spes agra moras, suspensa que librat
 Gaudia, & incertis saliunt precordia votis,
 Gratanti donec medius sese intulit vrbi.
 Illa stupet, spectatque, hucque illuc lumina versat,
 Astantem per mensa virum: inuat ipsa videntem
 Celsa potestatis species. hinc poplite flexo
 Se Regi inclinat, maiestatisque serenos
 Mulcentem radios, & lumina fixa tenentem
 Affatu vultuque petit, donanda que praefert
 Munera, sacraeque offert insignia palma.
 Oblatum capit ille decus, dextraque prehensum
 Allenat, & merito iustos indulget honores.*

Festinanti ad Mortem NIGRIO, cum
 virtutis dignitatisque metas paene attigis-
 set, nouus ecce sese obtulit honos: anno
 M. D. L X I. primus Antuerpiensium Praesul
 designatur. sed priusquam auspicaretur
 Episcopatum, fato concessit. Ergo

L A C R Y M A S
 P H I L I P P O N I G R I O
 ita perfoluit

Hieronymus van Seurck Antuerp.

Moesti sonis luge citharis, & flebile carmen
 Funerea deplange lyra, tristemque sinistra
 Da sonitum mihi Musa chelys: Parnassia cautes
 Miceat, & pullis sordescant limina fertis:

Pra-

Presagis solita florum radiare tapetis
 Purpurea fluvij ripe, squallentibus antris
 Torpentes voluant lymphas, dum dira revolvo
 Funera, & horrenti NIGRIVM lessio lamentor.
 Te fortuna animi, & mentis generosa potestas
 Culmine fundarat fati, totiesque celebri
 Pyxide ditarat lauros: monumenta nitebant
 Pectoris, auratoque coruscans sidere virtus.
 Tu genus ipse tuis; retro præmissa micabat
 Nobilitas, nec stirpis egens, sed postumus ignis
 Fulgentes superabat auos. per tristia vectus
 Flamina, & armata salebroso cacumina sortis,
 Humani victor fati, sublime tenebas
 Culmen; & assurgens calcabat fulmina virtus.
 Qualiter aërio despectans vertice Olympum
 Celsus Athos, Divum ventosa tonitrua ridet,
 Et diras spernit hiemes, delusa remittit
 Flamina, & innidto frustratur monte furores.
 Ambibat sacros Anversa potentior ignes,
 Et mitra dignos apices: venerandaque sceptrum
 Prasulis, angustosque pedi sperabat honores,
 Impatiens vilis senij. Iam vota Philippus
 Imperio felix Betis, moestasque tenebat
 Supplicis Anversa lacrymas; secum usque revolvens
 Diversos animos Patrum, quem tale sequatur
 Imperium, cuiusque fides sub fasce triumphet.
 Dissensu vario certat favor: equior ille
 Patribus, ingratus populo: communibus illum
 Munitum studiis despectat gratia Patrum.
 In te, magne NIGRI, variis discordia cedit
 Ordinibus, consentit Eques plaudente Senatu:
 Votaque priuata gaudent communia lingua.
 Auspiciis letata tuis Anversa iacentes

Instaurat, tollitque animos; oblatâque, NIGRI,
 Munera, nascentésque tibi gratatur honores.
 Proh rabies vesana Deum! proh dura Sororum
 Licia! cur tristes iterum miscere ruinas,
 Et fulmen torquere innat? quid dira minaris
 Parca manus? quò Diva feros grauis exeris hydros?
 Muneribusque armata tuis, dulcique fauillâ
 In te ceca furis? propriis Rhamnusia donis
 Invidet, & sese damnosâ ulciscitur irâ.
 Vix mitra natos apices grauiore ruinâ
 Polluit infamis Clotho, temerânsque curules,
 Sanguineo gaudet sellas depingere fuce.
 Ast ignara mali, nec tanti Antuerpia casus
 Conscia, securo reserat inhiantia vultu
 Mœnia, diuitiâsque suas radiantior auget.
 Haud secus officiis trepidantibus anxia mater,
 Iam matura toro natarum pectora comit,
 Aduentante proco, peplumque & cingula ditat
 Tethyos exuviis, & gratâ lege colorum
 Purpureas ornat vestes, rutilique metalli
 Deformes alieno illustrat lumine vultus.
 Leta timet, voluitque moras: nunc anxia plorat,
 Et dubiis heret fati, nunc fronte serenâ
 Castigat lacrymas: dubio spes voluitur Austro,
 Ancipiti credens fama: trepidantia rident
 Gaudia, & elusis torquentur tristia votis.
 Qualiter Æolis agitantibus aquora turmis,
 Non eadem sanit rabies, nec semper anhelis
 Vorticibus canet Nereus: sed sapius alto
 Pax regnat tranquilla freto, placidâsque per undas
 Fessa quiescentis ludunt vestigia Cori.
 Desere sollicitos trepidantis pectoris æstus
 Et dubios Anversa metus, tibi Numina tantum

*Inuidere decus, radiata palatia celi
Pratorem optarunt NIGRIVM, rutilusque Senatus
Astrorum meritâ cali statione locarunt.*

In fletu vocem abruperat Hieronymus,
cùm Threnum suum adiecit Theodorus
Middelton, alterumque posuit

E P I C E D I V M
P H I L I P P O N I G R I O
nimis, heu! maturè abrepto.

DA tantùm lacrymas & lamentabile carmen
Elysio de fonte mihi, da Musa dolores,
Da tristes gemitus, quid non crudelia fati
Iura valent? quid non sese violentia mortis
Audeat? heu rapit illa, rapit, quos candida morum
Integritas, iunctoque grauis cum pondere virtus
Nobilitat, quibus ambitos largitur honores
Maestas ignara tegi, non fascibus audax
Purpureisve indulget amictibus, æqua curules
Sternere, & ambiguos plebi confundere Reges.
Luctantes in fata tenet, frustra que negantes
Calcat, & aeterno cogit parere lupato:
Denictumque trahit NIGRIVM. prò! sustulit illa
In nostris gausa malis, quem sacra poposcit
Insula, promissumque sibi complexa Potestas
Ambyt, & meritum sacris admonit habenis:
Quem mitram amplecti iussit, merita que peractæ
Virtutis mercede frui. Iam Anuersa rogabat
Absentem vidisse virum, longosque stupebat
Stare dies, querulosque dabat pro tempore planctus,
B 5 Incerto

Incerto suspensa metu, speransque timebat
 Non securus amor; spes hinc, timor inde, trahebant
 Ambiguam, mixtaque tremens formidine votum,
 Voluebat dubios incerti pectoris aestus.
 Credulus ab amor est nimium, nimiumque futuri
 Ignarus! veniens omni dum crederis hora,
 Mors heu! mors nimium fallax delusit amantem!
 Venturum iam iamque putat, creditque videre,
 Sed vultus quos fingit amor, gaudetque, timetque,
 Luctaturque iterum secum, dubiumque per aestum
 Nutat, & incertis fluitat spes anxia votis.
 Sape timor nimium verus, certusque futuri
 Est augur; ne pelle metus Anversa: dolori
 Præludens, en mors: en luctus: gaudia cedunt,
 Tristis ubique dolor, inopinaque mortis imago.
 Omnia mœsta tibi, mœsta omnia, nuntius intrat,
 Nuntius en, loquitur facies percussa, timorem
 Elinguis loquitur vultus. quæ verba? quid audis?
 En fatum, fatum clamat. proh tristia fata!
 Anversa spes una iacet, mors omnia secum
 Abstulit. Anversa rapuit mors tristis amores.

CERBUM fanè ac graue acciderat
 Vrbi Antuerpiensi, designatum
 sibi Præsulem eripi, fato ita re-
 pentino. Omen fuisset infelici-
 tatis futuræ, nisi in locum eius, bonâ profe-
 ctò fortunâ, vir doctissimus FRANCISCVS
 SONNIVS fuisset subrogatus. Is Doctora-
 tum Louanij adeptus est: & postmodum li-
 bros scripsit *Demonstrationum Fidei Catho-
 licæ*

lica ex verbo Dei; quos Tridentina deinde Synodus etiam probavit. Huius ergo LAUREAE sic gratulabatur Hieronymus van Seurck Antuerpiensis.

Famosas atavum iactet stirps inclyta ceras,
 Augustosque patrum vultus; titulosque verendis
 Dinumeret tabulis, capsis opulenta paternis
 Atria, & antiqui referat monumenta Gradiui;
 Tarpeio exuvias pendentes colle Gigantum,
 Aeraque vestitis superata classe columnis
 Consita, sanguineisque undantia signa colubris
 Et Martis celebres aquilas, pradaque nitentes
 Innumeros arcus, veterumque attollat honores
 Ventosis gaudens titulis: tibi docta Minerva
 Nobilitas, magnis tibi parva insignia chartis
 Et calamo victore decus: tibi laurea vernant
 Atria, facundisque animi ditata triumphis
 Serta virent, capsisque suis doctrina resulget:
 Ingenij te cingit honos: te celsior effert
 Gloria, & illustris celebrat Bellona theatri,
 Cum radijs aspersa tuis fallacia certa
 Hæreseos commenta patent, penitasque latebras
 Eruis, & cecam collustras lampade gentem.
 Qualiter astrorum prator cum luce renata
 Ignea templa subit, flammataque mœnia Divum
 Calcat equis, rutilis circumstipata manipulis
 Cynthia mœsta fugit celo; longeque coruscis
 Nox depulsa rotis, refugo vanescit amictu.
 Ingenij FRANCISCE tui molimina tanta
 Purpurei Romæ proceres, Fideique decora
 Maestas, meriti que olim coluere fauores.

Ipse

*Ipse etiam radios stupuit prudentior orbis,
Attonitisque hæsit flammis, dum sacra Tridenti
Curia percussas chartis audacibus aures
Sensit, & obtusas meliori luce tiaras.*

Lyrâ arreptâ, confestim Iacobus de Carter, eidem FRANCISCO SONNIO Theologiae Doctore pro edito libro *Demonstratum Fidei Catholicae*, hoc pangebatur Epos.

O Quam superbo turgida vertice,
Vanoque inanis turbine gloria
Elate, mobiles laceffit
Ambitio malè sana mentes;
Dum longa doctæ numina lineæ,
Vinasque ceras, & proauum genus,
Galbasque Coruinosque iunctos,
Et veteres Curij nepotes,
Per grandioris culmina porticus
Fumosa, virgâ indice comprobatur,
Circumque squallentes ruinas
Sollicito volitat meatu!
Non ista mentis lumina fascinat,
Non ista sensus gloria concitat,
Rectumque SONNII tenorem,
Non animos generosiores.
Tu celsiori stemmate vini
FRANCISCE reple atriâ pectoris,
Ceriisque, quas non fœda fumo
Et tumido variata cinctu
Condat vetustas, muta que temporum
Proles amictu sopiat abdito:

Sed

Sed qua per aenum posterorum,
 Per seriem volitantis anni,
 Spargant fauilla fulgura flammea;
 Magisque longâ siderea die,
 Per damna seculi labantis,
 Per medias niteant tenebras.
 Doctrina sedes incolit intimas,
 Sororque Virtus . hac tibi linea
 Innata stemmatis decori,
 Nobilis hac tua cera stirpis;
 Qua non profundis obsita nubibus,
 FRANCISCE, claris gestit honoribus,
 Dum sacra destinat corona
 Laurigeros Sophia triumphos?
 Tuos labores , & stabilem fidem
 Et ignientem sidere proprio,
 Sacrosque nisus, conuocatus
 Vidit & obstupuit sacerdos.
 Nam candidata, per mare pendulum,
 Qualis serenâ dum facie micat
 Parens diei, dum corusco
 Carpit iter rutilum meatu,
 Potentiori suspicientium
 Reflexa stringit lumine lumina;
 Sic fulgido percellis astro
 SONNI oculos radiis propinquos.
 O non pudendâ dignus adorea!
 O sanctioris militia decus!
 O altiores quem nitores,
 Quem merite decuere laurus!

Sub

Subsecutus est in idem argumentum
Theodorus Middelton Antuerpiensis, &
fatali quadam nominis vicinitate SON-
NIVM SOLEM quemdam esse ostendit:

Quid Regum trabeas, & auitis nixa triumphis
Atria, & insignes numerofo consule fastos
Nobilitas inflata canit? quid vana parentum
Stemmata, quid mutâ ductos in imagine vultus?
Nec verâ de laude tumet? perit omnis in illo
Nobilitas, cui tantum atavi, cui gloria stirpis
Sola, nec admixtos virtus largitur honores,
Vnica nobilitas. cui laus in origine solâ,
Verae laudis eget. tu non inflata parentum,
Nomina, non titulis SONNI sustollis honores;
Sed proprio de sole micans, aliena repellis
Lumina, doctrinaque velut fulgore coruscans
Lucentes spargis radios; atque amula soli
Emicat, & proprio resplendet gloria Phœbo.
Non veluti quoties alienis currere bigis
Tentat, adoptinas emulgens Cynthia flammâs,
Et fratre est vestita suo, concessaque iactat
Lumina, Phœbeis conflans ex ignibus ignes.
Testis nostra Fides, illo quæ clarior igne
Splenduit, & pulsâ rerum caligine fulsit,
Ingenio lustrata tuo, noctemque fugatam
Sensit, & adiecto renouavit lumine lumen.

Eruditio & Pietas SONNIVM tandem ad
Siluæducensem Episcopatum euexerunt.
Quatuor annis sacre ibi Reipublice præfuit,
postquâ Romæ apud PAVLVM IV. de Con-
stituen-

stituendis per Belgium Episcopis consilia
agitasset. Id canit Theodorus Middleton.

Pompeij loquitur Musarum pagina laudes,
Sublimesque in bella animos, atque emula Marti
Pectora, perpetuis olim cui foeta triumphis
Gloria, quem fuso crudescens sanguine ferrum
Euexit, virtusque suis inclaruit ausis,
Dextraque venales nolens captare fauores
Nobilitas fuit ipsa sibi, seseque leuando
Extulit, & sensim maioribus inelyta factis
Fortuna crescente fuit, tandem emula Marti
Alta Quirinalis scandit fastigia Romae.
Non aliter tua te virtus, equataque celo
Gloria, quae Pompeianos superare triumphos
Gaudet, & armorum vincit felicior ausus,
Sacratum complexa decus, meritaeque refulgens
Insula adoranti clarum te praebuit urbi.
Mox maior tibi surgit honos, commissaque maior
Cura, & sacrarum mandata potentia rerum:
Ut per Belgicas vigilantia lumina terras
Acrius obiectis possent conflagere rebus;
Nutantem firmare Fidem, quid Belgia poscat.
Cernere; quis fato pastor rapiente relinquat.
Palantes errare greges; quem sacra reposcat.
Insula, quisve grauem possit sustollere molem
Obnixus contra, cui digna euoluere tantas
Sobria corda vices, succinctaeque pectora curis;
Cui vigilans multum sensus, & pectore magno
In custoditis laudata industria rebus.
Omnia (quis credat) se unius pectore condunt.
Tali prospicienda viro; te tota stupefcit
Belgica, & in sacros respirat libera cultus.

E Sil-

E Siluæ-ducensi Episcopatu, ad Antuë-
piensem Infulam euocatus est SONNIVS,
anno M. D. LXX. quam illi ita gratulatus
est Theodorus Middelton.

Creta puerperio quondam celebrata Tonantis,
Et summo dilecta Ioui, qua germen Olympi
Felici complexa sinu, pro numine tanto
Attollat sublime caput, seseque Deorum
Nutricem matrémve vocet; nec laudet alumnum
Sola suum, pugnent vrbes, vicinaque iactent
Oppida, se tenero potiùs reptata Tonanti.
Celesti tumeat Delos Latonia partu
Celestes iactans magna incunabula fetus.
Illa procul tellus summis caput inserat astris,
Et dignam se laude ferat, que nota Minervæ
Mæonioque habitata seni, quem Graia stupefcit
Terra virum, studiisque petunt communibus vrbes,
Hec dignam se Vate putet, vocet illa parentem,
Et ciuem vocet illa suum; vinctique repugnans
Doctrina luctetur honos, si vindicet illum
Orbis, & angusti præconia poscat alumni.
Exere tu potiùs letos Antuerpia vultus,
Exere, Phœbeo meliùs gaudebis alumno,
Qui vestram non pressit humum, cum in luminis oras
Prodyt exoriens, sed cum maturior ætas
Cresceret, & firmum robusto in pectore robur,
Caniciésque animi; seseque, ignara latendi,
Proderet in vultu pietas; tum culmine rerum
Fulfit, & Aduatica sumpsit sibi iura tiaræ.
Tum veluti quoties grato Pallantias igne
Fulget, & effusis ludit per cæcula flammis

Vix

*Vix matura dies, vestitur lumine mundus,
Et tristes tenebrae noctisque recedit imago:
Sic tua cum SONNI nativâ luce refulgens
Aduatico illuxit probitas radiantior orbi,
Lurida mox leto cesserunt nubila Phœbo
Letitiæ non passa iubar, mox dulcia rursus
Gaudia, gausaque urbis nona fulsit imago.*

SONNI gratulationibus finem imponit Dingemannus Ianssens Bôy, Ziriczæus, ultimumque hoc ei acclamat Acroâma.

O Decus æthereum, Belgarum gloria, SONNI,
Te tua Silva-ducis florenti germine natum
Procreat, & rutilis Solem profundit ab oris,
Et nutrix Aurora tibi, pro pignore tanto
Certatur, gemina civem te vindicat urbis
Dissidium; sibi te tua patria Silva tenaci
Obstrictum retinet mitrâ, simul inde reclamat,
Maioremque tibi vittâ meliore tiaram
Anversa ostentat patriis opulentior oris.
Cede precor, mœste languentia desine vota
Torquere, Anversam roseis complexus habenis,
Purpureamque vehens lucem, radiante comarum
Fulgore, Aduatici tenebrosa silentia vulgi
Discute: luctiferis cernas quam flebile venis
Vulnus hiat, quantæque patet via lubrica plaga;
Et NIGRI exequias nigrantibus horrida vittis
Ducit, humi fusa, & lucem auersatur iniquam:
Nunc tristis, pariterque sinus & pectora rumpit,
Humentesque premit vultus, ac oscula lambit
Dura soli, miserere tue, miserere vocantis

C

Anversa,

*Anversa, tibi mœsta comas, tibi soluit amictus.
 O luctum compeſce; potes namque vnus acerbos
 Demere ploranti gemitus, vnusq̄ue mederi.
 Non aliter, SONNI, luxit periuria Theſeus
 Littore, qui nigris deluſerat Aegea velis.
 Crede mihi, non ſic functi lacrymoſa mariti
 Alcyone fatum gemit, & Philomela penates
 Circuit amplectens, animamque in pignora transfert.
 Seſe Anverſa tuis, FRANCISCE, amplexibus offert,
 Te rogat, O venias precor, hanc tibi delige ſedem:
 Sic tua deſeſſe luctu ſolatia plebi
 Mitra dabit, Titanque tuis noua gaudia mœſtis.*

VIDE TUR gradibus quibusdam
 creuisse Antuerpiana Felicitas;
 planè vt prioris fortunæ calami-
 tas, maioribus beneficiis com-
 pensaretur. Extincto primùm N I G R I O,
 successit FRANCISCVS SONNIVS, vir
 eruditione ac prudentiâ omnino singula-
 ris; quem cùm sexennio tantùm habuisset
 Antuerpia, quasi ad maiora concitato cur-
 su festinasset, LAEVINVM TORREN-
 TIVM, virum longè maximum, in eius
 locum adoptauit.

Fuit is patriâ Gandauensis, Patricio ge-
 nere oriundus; nec paucos in florentissimâ
 olim familiâ Consules censet. Afflixit ta-
 men opes eius Fortuna, fortassis vt postmo-
 dum maioribus eum dignitatibus cumu-
 laret.

laret. & verò ita euenisse videtur, cùm per
honorum omnium gradus ad summa quæ-
que aspirauit. Poëta fuit, non suo tantùm
æuo, sed multis retrò sæculis admirandus.
Quam in laudem si licet liberiùs euagari,
dicemus audacter & verè, non esse quem
Orbis TORRENTIO nostro post Flaccum
adducat parem. Gaudeat, imò triumphet
Belgica, tanto suo vate, sacri Heliconis sa-
cerdote. Audeat aliquando Flandria, non
dico cõponere, sed præponere lyram suam,
Italice, Germanice, Batauice chely. Audeat
argumento prouocare Zanafarios & Vidas,
audeat genio & stylo. Verba hæc non sunt
inanitatis fumo vestita aut fucò, quæ ultra
verum progressa, solâ fulciantur iactatione.
Qui inuidet laudi tam angustæ, rodar &
dentem figat in solido. Dabimus ex ipso
TORRENTIO tantæ eruditionis speci-
men, earumque laudum non indignos co-
natus. Audiat omnis retrò antiquitas, & si
non sæculum suum, suam tamen admire-
tur dictionem. Ita lusit alibi TORRENTIVS
libro primo Virginei partus; & inter cente-
nos flores quos sparsit, en tibi has rosas:

*Et iam nitentem circumagens globum
Ter noctilucis Cynthia cornibus
Lustrarat orbem, ter reductis*

Nubila miscuerat tenebris.

Quàm tersa omnia, quàm succincta, quàm plena tamèn! Iam Horatianæ æmulationis quot passim vestigia? Sic illud de Baptistâ:

Vox in remotis horrida rupibus.

cui si Flaccum apponis, videbis similitudinem:

Bacchum in remotis carmina rupibus

Vidi. —

Hoc etiam libro de Virginis partu, secundo:

— nec putat

Fas esse sermones deorum, &

Facta leui memorare plectro.

vix aliter quàm Horatius:

Referre sermones deorum, &

Magna modis tenuare paruis.

Istud magnificentum simul est, & imitatione acceptum:

Auriq; contingat nitore

Regna, truci temerata ferro.

E tertio libro, quid dici potest augustius? quid melius?

Aut structa mensis fercula citreis

Fulgore lassam sollicitant famem,

Aut Chia gemmato retusam

Vina sitim exacuunt in auro.

Libet profectò huic acclamare; Benè, bellè, feliciter, optimè! nec vnquam Chœrilus

ita

ita iure meruit ob Alexandri laudes

— Regale numisma Philippos,
quã hi versus Poëtæ suo statuã & coronam.

Placuit ergo, collectis per Satyram sententiis, LÆVINO TORRENTIO Lyricorum post FLACCVM Principi, Virginei partus sacro præconi, secundam hederam decerni.

Quid Clio querulo soluta luctu
Deponis citharam, grauique vultu

Pendentis fugis unguis liquorem?

An vatis cineres geris biformis

Sepultos animo, rogusque bullit

Pindari gemitus mouens seueros?

Cedat luctus atrox, genisque manent

Gaudentes lacryma, repulsa mentis

Hiems funereum exuat dolorem;

Adhuc Pindaricæ chelys Camœne

Superstes resonat, cinisque busti

Pullulat vetus Aelij poëta:

LÆVINVS rapido incitatus æstro,

Rursus Aonias lyras tetendit.

Vix ventris repulit moras reclusi,

Primo mormure dulce vagientem

Docto Calliope sinu recepit:

Cibos Pierio liquore coxit,

Deditque Aolios bibisse fontes.

Dixit, O placidis sacrate Musis,

Longæuos citò transiture vates,

Non tu culmina, nec domos ferarum,

Non plectro Odrysiæ mouebis ornos;

Tuis Virgineus renatus ardor

C 3

Pubesces

*Pubescet fidibus, leuique chordâ
 Christi purpureos trahes triumphos.
 Sic fata, Aonio excitata vultu
 Illi Pierias fides reliquit.
 Quid ultra lacrymas alis seueras,
 Et vatem toties gemis biformem?
 Frontis laurigeras retexe vittas,
 Et leges capitis comæque nexus
 Perfundant edera recentiores;
 Adhuc Pindarica chelys Camæna
 Superstes resonat, cinisque busti
 Pullulat vetus Ælij poëta.*

Melchior vander Waterfort.

Ut olim Musæ Augusto familiarem fece-
 runt Horatium; ita TORRENTIVM Sa-
 pientia & Eruditio Antistiti à Bergis, Grouf-
 bequio Cardinali, Ernesto Bauaro, Leodi-
 censium Principibus, cõiunxerunt. Ab illis
 Brabantix Archidiaconatu insignitus, Ro-
 mam ablegatur ad PIVM V. Pontificem
 Maximum, de rebus Leodicensis Cleri cau-
 sam peracturus. Id canit Conrardus Tu-
 cherus Antuerpiensis.

Perge institutas dicere adoras
 Et magna magni nomina PRÆSVLIS,
 Nondumque vulgatos honores
 Musa graui memorare plectro.
 Romam euocatur, consilij comes
 In purpurato considet ordine:

O quam

O quàm sagacis tunc micantes
 Ingenij emicuere soles!
 Magni stupebat consilium viri
 Cum purpuratis Roma clientibus,
 Ex ore pendeat loquentis
 Italici podium theatri.
 Non te mouebant munera, non Deus
 Adulterabat versus in aureos
 Quondam liquores, at reclusas
 Ante fores vigil excubabas.
 Non extimebas, dicere, veritas
 Quod consulebat te residens ingis
 Gaudens recepit, & gementi
 Roma foro patriæ remisit,
 Strauit benignum Tibris iter rati,
 Magnique labens sub pedibus viri
 Nāuem ferebat: illa, velox
 Per placidas equitabat undas.

A Grousbefuio Eburonum Principe ite-
 rum Legatus ad GREGORIVM XIII.
 Pontificem Maximum amandatur.

LÆVINO TORRENTIO
 iterum Romam ablegato

Theodorus Middleton accinebat.

QVâ celebrè tua facta chely? quas reddere laudes
 Sufficiam? inferior vox omnis & omnia sordēt
 Verba, quibus meritos depromere posset honores
 Gratus amer: non si pariter mihi vertice lato

Iungat Palladias & Smyrna & Mantua lauros,
 Factis digna canam. videor spectare loquentem
 Iungentemque manus, pedibusque optata ferentem
 Basia, & augustam cupidum contingere dextram.
 Tene igitur viduata suo te Praesule misit
 Belgica? ut Ausonia Patres, ut sacra videres,
 Limina, Tarpeio non concessura tonanti?
 Sic ergo dedit illa tibi, dedit ora tueri
 Quae calum quae terra colit; dedit illa tueri
 Lumina, quae totum lustrant Phoebæ amula mundum
 Excubiis intenta suis: tu verba loquentis
 Dignus, & alternas audire & reddere voces:
 Permissum spectare tibi decora illa Quiritum,
 Et sacros proceres, quales non Romula vidit
 Curia, cum rigidos vestivit purpura patres,
 Et sua patricia clausit vestigia lunæ
 Ordinis ambitiosus honos, seriesque parentum
 Patricius cognata viris, patrumque refulsit
 Splendor, & attonita supplex reuerentia Romæ
 Purpureos mirata senes; nec cernere tantum,
 Sed coram sedisse datum, sed iungere voces
 Concessum, & dubia penetrantia pandere mentis,
 Ac sensus nudare suos. Quid cetera narrem,
 Vix nostram narranda chely? te Dardana tellus,
 Et septemgemino stupuit circumdata muro
 Roma, nec ignota potuit miracula formæ,
 Externumque putare decus; sic gratior oris
 Splendor, & in vultu grauitas pracone reluxit,
 Ingentes confessa animos, virtusque per omnem
 Dispensata virum, maiestasque incluta fulsit.

Ita summo Pontifici GREGORIO XIII.
 placuit ob singularem prudentiam TOR.

R E N-

RENTIVS, vt aureâ claue donatum Cubiculo suo præfecerit. Dignitas ea est quæ raro, præterquam Cardinalibus, vlli solet euenire. Placuit eam ita celebrare.

LÆVINO TORRENTIO

aureâ PONTIFICII cubiculi
claue donato.

Exosus tenebras indignatûsque latere
Indiciis monstratur honos, & gaudet apertâ
Luce frui, nescitque regi, signisque relucet
Maestas contenta suis. sic Romula quondam
Curia, patricij aspexit sacraria cœtus
Augustos confessa viros, trabeatâque vidit
Agmina, regalis patres cùm purpura quondam
Præcinxit, Tyrioque sinus circumdedit ostro.
Annua sic lecto signari tempora vidit
Consule, vibratâsque procul radiare secures,
Rostrâque & Augustum Latij penetrabile senatus
Scandentem, (trepidum cùm circa vulgus) & alto
Dictantem sua iura foro: sic tempora cingens
Infula, vittato quondam quæ vertice fulsit,
Pontifices mystâsque probat, sacratâque tantum.
Agmina, quos sacri penes est reuerentia iuris.
Non aliter LÆVINE tuo decreta labori
Maestas signata nitet, non infula crines
Implicat, aut sese (sacros testatus honores)
Attollit vittatus apex, Tyrioque tumescens
Murice dat vanos ventosa superbia fastus.
Longè alia est fortuna tibi, meliusque refulget

*Virtuti cognatus honos; micat aurea clavis
 Heredem mirata suum, beat illa tenentem,
 Quae sacrâ donata manu, magnique cubile
 Praesulis, angustosque aperit veneranda penates.
 Tu tanta tutela domus, tibi sacra patefcunt
 Atria, tu certas gaudes imponere leges:
 Arbitrio stant illa, tuo, modò limina nulli
 Clausa patent, aditumque negant, reſerataque rursus
 Intranſem excipiunt. Nil tecta anguſta frequentat,
 Quin oculo cenſore notes, arcenda repellens,
 Admittenda probans. Quin & penetrabilia rerum
 Noſcere, quin vigiles dignus coniungere ſenſus,
 Cogeris in ſummis ſuffragia dicere rebus.*

Theodorus Middelton.

LÆVINO TORRENTIO,
 PONTIFICI
 à cubiculis adlecto.

Q*uis mihi flammato trepidantia lumina ſole
 Splendidus obtūdit Phaëton? quis fulgor Iberus,
 Percuſſos hebetans oculos, rutilante metallo
 Arcanos ſpargit radios? an marmore picto
 Ignea Mygdonios deſcribunt atria gyros
 Ingenio confuſa ſuo? luxque hoſpita gemmas
 Comit? captiuasque incendit Iberia venas?
 Se lux ipſa ſtupet, miratur conſcius ignis
 Inſolitos auri radios: aliena ſalutat
 Lumina, & inſueto gaudet radiare nitore.
 Sacratas cognoſco faces: maiore renides
 TORRENTI radio, te lucens flamma metalli*

Ambit,

Ambit, & aurato complectitur igne potestas:
Magnanimis splendes trabeis, & murice grato
Oebalis Assyrias incendit purpura pallas;
Aurea præfulget clavis, dextraque micantis
Maiestas augusta nitet. Superata vetustas
Erubeat, sceptrumque manu pallente remittat
Ianus, & illustres miretur clavis honores.
Nobilitas te celsa colit, patrumque curules
Supremis celebrant titulis: tibi culmina magni
Pontificis, sacrique patent penetralia regni
Atque adyti secretus honos, promptumque penates
Arcanos reseat limen: tibi credita tecti
Paret religio. nec si diademata Regum
Vitricæque Aquila Romana cacumina pulsent;
Te sine Caesaribus penetralia tanta resoluat
Ædis, & occultos pandat domus ampla recessus.
Scilicet incorrupta fides sublime gubernat
Imperium mentis: nescit succumbere fraudi,
Laruatique doli fucis, diadema verendum
Iniunctæ fidei. Phalaris reboante metallo
Pectoris exploret vires; pomœria cordis
Tentet atrox Scyron; funesto carcere Sulla
Oppugnet fasces animi; post busta superstes
Durabit celsæ mentis rigor: ardua stabit
Vis animi, & nullo nutans constantia casu.

Hermannus Spruyt Antwerp.

Proprio cruori innatabat infelix Belgica;
 & quasi à Bello traxisset nomen, numquam
 tranquilla stabat, ciuilibus semper lacerata
 tumultibus. Aderat cum exercitu ingenti
 Ioan-

Ioannes Austriacus; inde confœderata Belgicæ stabant capita, cum veluti ad salutem natus Belgarum TORRENTIVS, adulta iam odia vtrimque mitigauit. quare

L Æ V I N O

Bellorum ciuilium Auerrunco
sex laureas consecramus.

Quis consanguineo nigrantia stagna cruore
Belgiadum, tepido quis pingues sanguine capos
Nescit, & alternis exhaustas mortibus vrbes?
Exitium cum mœsta timens, & fessa cruentis
Stragibus, ad celsas LÆVINI Belgica sedes
Tenderet, infauſtis iam consultura ruinis;
Non solito vultu, fuluo nec blandior auro,
Frontem tristè rigens, sparsosque inculta capillos,
Et stantes laniata sinus: sedet intus abactis
Squalida lux oculis; mœstis vix ægra lacertis.
Erosum gestat clypeum: rubigine tela
Squallent, & nigris defunt mucronibus ira:
Mox singultatas effundens pectore voces,
Ructabat misero tales de corde querelas:
Cernis ut assiduo Martis lacerata furore,
TORRENTI, in diuersa ferar: velut alnus in undis,
Quam fera tempestas, laxisque emissa cauernis
Hippotade furibunda cohors, & fulmina torquent,
Fluctuat, immensum tandem potura profundum.
Nec tamen, heu, nostris externum ascribimus hostem
Vulneribus; proprio lacerantur pectora ferro,
Perfi-

Perfidaque in miseram consurgunt viscera matrem.
 Non secus ac rabidis discordi in pectore membris,
 Et capiti tergum, manibusque aduersa repugnent
 Brachia, & in trepidum coniurent lumina pectus,
 Dissideant ori nares & naribus aluus,
 Decertent genibusque pedes & pectora dorso.
 Aspice terrificis iaceant quot mœnia flammis,
 Aspice quas Scaldis cades, quæ funera voluat,
 Assiduo gladiis nigroque adopertus aceruo:
 Hic scissi rapidis miscentur fluctibus artus,
 Oraque & abrupta sociantur pectore dextra.
 Ipse coloratis Nerens excussus ab antris
 Mutatis horrescit aquis, cumuloque cadentium
 Staret, ni tumidus stimulare corpora sanguis.
 Aspice quàm saeuo flagret Anuersa tumultu:
 Hic iuuat, heu, matrum plenis adfringere natos
 Vberibus, gladioque omnes iuuat ire per annos.
 Teucra nec tanto feruebant mœnia motu,
 Cum quondam eratos sopita in Pergama fetus
 Ferreus effudit sonipes, atque abdita costis
 Gracia ferratis erupit perfida membris.
 Cetera quid memorem? centena volumina nostras
 Vix capiant clades. viden, ut mare, terra minetur?
 Ut tumidos in castra mouet metuendus Iberos
 Austriacus? mœstis ut diruat omnia flammis?
 Quem precer, aut quid agam? quò pallida lumina
 vertam?
 In te iam spes vna manet: succurre ruenti,
 Eripe me tandem, feralibus eripe bellis,
 Ne natis sim præda meis: ne pectore foeto
 Ut serpens fecunda cadam; ne viscera noto
 Rimentur ferro, ne me meus occupet ensis.
 Tu rabidos inflecte Duces, ac pace sequestrâ

Corr-

Comprime ferales tandem LÆVINE tumultus;
 Comprime, & extinctis sana mea pectora bellis.
 Iret adhuc in verba dolor, ni maximus alto
 LÆVINVS tales prompsisset pectore voces:
 Surge precor veneranda parens, humilemque ruina
 Pone metum; namque Austriaci furibunda tenebo
 Corda ducis, flectamque minas & noxia belli
 Funera, & admotâ sanabo vulnera dextrâ.
 Dixit, & ad celsas magni se contulit edes
 Austriaci: patrios gemitus, senosque tumultus
 Asperat, & tanti pandit incendia belli,
 Hortaturque ferum sub fœdera cogere Martem,
 Et patriam, reditûsque monet, nec indicat æquum
 Et populum & Reges tantis absumere bellis.
 Austriaco vox grata duci, Martisque remissus
 Dignatur consulta furor: firmatâque belli
 Fœdera mactata constringunt sanguine porca.
 Sic rigidi fera corda ducis rabiemque Gradini
 Edomuit, veluti qui formidanda ferarum
 Pectora constringit, mersasque in sanguine cogit
 Reddere ab ore manus, truncisq. immergere plantas
 Denegat, & victi terga absorbere iuenci.

Gaspar Geuartius.

LÆVINOTORRENTIO
 PACIS
 cum IOANNE AVTRSIACO in itæ
 Persuasori.

QVas grates LÆVINE tibi, quæ debita reddam
 Premia? quæ merces valeat pro talibus ausis,
 Pro

Pro

Pro tot seruatis quanam tibi ciuica reddi
 Urbibus? aut qualis pensabit laurea dextram?
 Non tibi se ciuis vitam debere fatetur;
 Belgica sed leti raptas de faucibus vrbes,
 Excussosque graues timidis cervicibus enses,
 Clausaque belligeri debet tibi limina fani,
 Impositumque odijs finem, securaque pacis
 Gaudia, sopitas Martis medicantia plagas.
 Antè cruentato gradiens discordia ferro,
 Strinxerat infestos ingulis ciuilibus enses
 In clades armata suas, proprioque rubebat
 Sanguine, & in patria vertebat viscera ferrum,
 Discordes acies indignantesque teneri
 Sollicitans in bella viros, nimumque cruoris
 Inflammata sitis infectum lambere ferrum
 Gaudebat, cupidoque furor dabat arma furori:
 Undique tot mortes vix explicitura gemebant
 Flumina, & undantes ciuili sanguine campi.
 Tristis ubique dolor spectanti, tristis ubique
 Martis erat facies, & plurima mortis imago.
 Non umquam Simois sic castra natantia vidit
 Sanguine, & Iliacis fumantia flumina fatis.
 Non sic irrupuit Cadmeo sanguine Dirce,
 Siccataeque Tethys consuetum stringere terras
 Caesorum stupuit venientem Ismenon aceruo.
 Amphitheatralis non sic spectacula circi
 Tristia, cum versam vidit gladiator arenam
 Ardentesque in bella manus, alternaque ferro
 Iurantes in fata viros. non talia Cadmus
 Prælia Agenoreis condens certamina sulcis
 Aspexit, clypeata seges cum semine iacto
 Vix dum nata suas in funera miscuit iras,
 Cognatum stringens in mutua vulnera ferrum.

Pax

*Pax noua mox vrbes populis agróſque colonis
 Reddidit, & Martis gaudens poſuiſſe tumultus,
 Tot bellis laceras voluit inuenefcere terras,
 Otia dum Belgis optataque gaudia reddit
 LÆVINVS, grate componens fœdera pacis;
 Auſtriacique animos iratâque pectora flectit,
 Diſtrictâſque in bella minas, ac tela lacertis
 Excutit, & nudo leges imponere ferro
 Non timet, & condiſinitantes imperat enſes.*

Ægidius Tenier Bruxellensis.

LÆVINO TORRENTIO
 ob compositam
 BELGARVM cum AVSTRIACO
 PACEM
 Gratulatio.

E*Xulcerati qualiter æquoris
 Dorſum flagellis Æolis quatis
 Montis propago turbulenti
 Et tumidas agitat procellas;
 Si vorticofis cœculus arbiter
 Vectus quadrigis per liquidas vias
 Occurrat Euro, fluctuantis
 Pax oritur redimna regni:
 Heu preliantes Odryſij minas
 Senſit Gradini Belgica, Belgica
 Tot cladibus tumultibusque*

Nobi-

Nobilis ! ô pretium decori
 Immane vultus ! scilicet omnibus
 Virtute, formâ Belgica clarior,
 Castrisque, gentibusque, & oris,
 Clarior ipsa suis ruinis.
 Penè interemptam (credite posteri)
 Suisque lapsam seditionibus
 (Quâ stirpe propagata clades
 In populum patriamque fluxit)
 Deleuit atro funere Belgicam
 Externus hostis (prò pudor!) haud suâ
 Virtute, at interno furore
 Implicitam propriis que damnis.
 Donec cruentis obuia cladibus,
 Et luctuosis stragibus, inclyti
 Sacrata maiestas parentis
 Flexit equos, equitumque vultus.
 Huic indecoro squallida Pax sinu,
 Et luctuoso turbida lumine
 Adstare, conquerique mœstis
 Et solitis gemebunda leſis:
 Sempérne turbis sollicitantibus,
 Sempérne tristi concutiar salo
 LÆVINE? sic numquam reuiseſt
 Pax patrias rediuiua terras?
 Nondúmne fuſo sanguine lubricam,
 Suo innatantem sanguine Belgicam
 Mersere ſat graues furores,
 Et rapidi fera iura diui?
 Non ſemper ather nubibus hispidus
 Piſtusque formis verſicoloribus
 Prædicat imbres, & ſubactis
 Diluuiem minitatur agris:

D

Me

Me semper atris turbinibus vagans
 Dux bellicosi Strymonis excutit,
 Et Belgico latata casu
 Vnda fretis quatit aestuosus.
 Heu! mœsta mœsta vulnera patriæ
 Deuota tantis Belgica cladibus,
 Numquã mne solari tot aestus,
 Tot veteres dabitur ruinas?
 Tu tu fugatam, tu lacrymabilem
 Referre pacem, tu potes, ô mei
 LÆVINE solamen doloris,
 Belligerum religare Ianum.
 In te recumbit spes misera Deæ,
 In te labantis spes quoque Belgica.
 Iò triumphæ, quando lato
 Belgica percipiet theatro?
 Interquæ mortes littore Flandrico
 Latè euagantes, & sua funera
 Martis videbit interempti
 Colla suis superata telis?
 Non eiulatus, non lacrymas tulit,
 Non exulantis vlcera virginis;
 Sed tristibus motus querelis
 Iam sat, ait, satis, ô nefando
 Datum Gradino. cedit, cedit
 Quicumque ciues vel comites ducis
 Tumultuosi; stat serenam
 Belgiadum reuocare lucem.
 Cessere belli fulmina lugubris
 Vix dum iubenti, cessit & impotens
 Rapina, Bellonag, flagra,
 Sarmaticas aditura terras.
 Pacem reducit mentibus anxiiis,

Pacem

*Pacem benigno numine Belgica
LÆVINVS, optatiq̄ue nexus
Fœderis, & reducem quietem.*

Iacobus de Cater.

LÆVINO TORRENTIO
BELGICÆ PACIS
AVCTORI
Quercus Ciuica.

A *Rua cruentatis stagnabant tristia riuus
Funere plena suo, Martisque undantia fatis
Horrida sanguineo sudabant rura colono:
Undarum domina peregrinum Naiades amnem
Et turpes timuere sinus; laqueatâque lymphis
Atria, funereâ Scaldis squallere tabernâ
Horrebat, triste s̄que humanis cladibus undas:
Excidera s̄que tibi vix notis nota colonis
Belgica, nec priscis libabas perfida Diuis:
Visceribus nutrita tuis, animique fauillis
Heresis, immani torquebat corda duello,
Per fibras grassante malo; Belg Iq̄ue ruinis
Lactabat Furias, animorum pasta sepulchris:
Austriacus patrij generoso milite Batis
Brabantum sternebat agros: torquebat Iberus
Spicula, sanguineis Belgarum animanda ruinis,
Aduersa s̄que vrbes bigâ victrice terebat:
Non secus ac præcep̄s furibundo vertice torrens,
Cum senit late, atque hiberno flumine turget,
Proruit undantes insanis fluctibus agros,*

D 2

Capti-

Captiuásque trahit ripas, camposque pererrát
 Gurgite, & infestis expugnat rura procellis.
 Exeris optatum TORRENTI mitior astris
 Sidus, & erranti fulges Cynosura carina:
 Austriaci que animos, flammata que pectora Iberúm
 Demulces, residique inbes languere furore:
 Qualiter immant ut vidit discordia bello
 Viscera, cognatisque parens fernere ruinis
 Fraternas aquilas, laniatos sparsa capillos
 Profilit, alternoque obiectat pectora ferro.
 Arbitrio Bellona tuo, Zephyroque loquela
 Flectitur; imperiumque subit Mauortia virtus:
 Ira premit rictus, indignari que videtur
 Ipsa sibi, gladios dum pugnax verberare lingua
 Obtundit, rabidosque expugnat voce furores:
 Hæresis ex sanguine lacerato corpore fibras
 Debellata trahit, proprii que auriga sepulchri
 Funere vitali moritur, dum mœsta querelas
 Fundit, & eterno morti mœrore parentat.
 Latior at sese spargit per mortua Belgî
 Membra vigor, victusque fugit precordia mœror:
 Effractos reparat Pietas illustrior artus,
 Annorum soluens glaciem: collapsaque diuûm
 Atria, contemptis surgunt maiora fauillis.
 Eloquio, LAEVINE, tuo, damnasset habenas
 Cæsar, & infectas cognatâ cæde nouales;
 Nec consanguineo torrentes funere campos
 Attonito calcasset equo, consorsque potestas
 Dulcia fraterno iunxisset foedera nexu.

Hieronimus van Seurck, Antuerp.

LÆVI.

LÆVINO TORRENTIO
 F O E D E R I S
 inter Austriacum & BELGAS
 Fæciali.

B Belgica sanguineis fortuna impulsa procellis
 Nutabat: Mars inde fero languentia ferro
 Viscera scrutari: belli civilis imago
 Parte aliâ diro aspectu ingulare colonos.
 Non aliter, rutilâ virgo Tritonia fertur
 Gorgone terrigenas proculcavisse rebelles,
 Aspectu metuenda suo, mollesq; lacertos
 Exangui durasse gelu. fecunda Charybdis
 Undique surgebat leti; cum optata reluxit
 Iactatæ Cynosura rari LÆVINVS: at illa
 Aspectu gausa viri, iam credit in vno
 Pœnarum vidisse modum speculûmq; salutis.
 Ergo ubi semianimes artus moribunda leuârat,
 Dura nonercalis depromere crimina sortis
 Gestit, & Aduatica lugubria funera gentis;
 Sed dolor exanimi ducens suspiria corde,
 Vix tandem has tremulâ profudit voce querelas:
 Quò feror infelix heu Belgica? quando feroces
 Euasisse acies dabitur? spoliata fatigor.
 Hostiles inter cumulos ceu præda latronum.
 LÆVINE, ô nostris spes sera atque unica rebus!
 Funera funeribus cernis cumulata meorum,
 Quos hinc dura lues, illinc feralia Martis
 Spicula strauerunt? cernis fluitantia lymphis.
 Corpora, sanguineisque refusa noualibus ossa?

Stare cadaueribus vidit vada languida Scaldis,
 Purpureo voluens lacrymandas flumine cades.
 Ipsa ruo propriis in tristia funera telis,
 Demerguntque caput fumantia stagna cruore.
 Nulla domus superest tragico non anxia casu,
 Nulla domus quæ non sano vexata Gradino
 Sapiens admixto ducat sua pocula fletu;
 Et rebus diffusa suis, vitamque perosa,
 Ultima ab exanimis ducat suspiria fibris.
 Vinum funus eo, mediâ vix parte superstes.
 Hæ moueant lacryma, moueant LÆVINE dolenda
 Vulnera, purpureisque rubentia viscera sulcis.
 Da dextrâ rediuiua tuâ præcordia sumam,
 Mœstaque quæ luget facies noua gaudia spiret:
 Ceu flos hostili moriens ingulatus ab imbre,
 Natuum repetit Phœbo radiante vigorem.
 Dixerat, & magno vocem rupit lamento.
 Interea has patriæ LÆVINVS corde querelas
 Voluebat; dubiusque, ut ab omni parte viator
 Contemplatus iter, quâ sit sibi nescit eundum:
 Sic animus vario labefactus vulnere nutat
 Curarum. quî ferret opem? Martémne foueret
 Alarum auxilio? nimis heu cladibus eger
 Belga timet lituos: superest sopire cruorem,
 Si neget afflictam bello reparare salutem.
 Ergo abit, & docto linguæ torrente, furoris
 Armati sedat rabiem, Patriaque labantis
 Ancipites firmat nutanti culmine lapsus.
 Austriacam subito complexa est Belgica dextram,
 Ictaque non fragili coiërunt fœdera nexu.
 Quas grates Brabante feres? quæ premia tantis
 Consiliis? tantis dabitur quæ laurea factis?
 Quod vigeant leges, huic te debere fatendum est,
 Bel-

Belgica; quòd placidos furiosa licentia frenos
 Iussa pati, & laceri iuuenescant viscera regni.
 Aeternis magnos ausus inscribere fastis
 Fas fuerit, titulóque audaci ornare sepulchrum:
 Magne Pater Patria LÆVINE hac conderis urnâ.

Adrianus Moens, Antwerp.

TORRENTIO
 PACIS REDUCTORI
 Oda triumphalis.

NEc magnus alma pacis amor lyra,
 Aut comparatum displicet otium:
 Intende carmen Musa, pacis
 Pleetra ducem meliora cantent.
 Anhela stabant agmina Belgicis
 Instructa campis, hinc domus Austria
 Ibericis vallata turmis,
 Inde ciens fera bella Belga:
 Ut senus olim Tunto sub Alpibus
 Ridensque semper Martis in horrido
 Cimber tumultu, stabat inde
 Romuleis Marius cateruis:
 Velutque quondam perfidus Hannibal
 Belloque fortis Scipio, pro focis
 Arisque certantes supremo
 Marte, caput dominosque terra
 Quos fata vellent; hinc Numidas trahens
 Pœnus cateruas, robur at Italum
 Dudum inde victrices cohortes
 Scipio agens acuebat iras.

Irrupit inter densa tumultibus
 LÆVINVS ardens agmina: quot mala,
 Quot funera & clades nefandas
 Consilio potiore vertit.
 Anversa quondam tabida sanguine,
 Nunc pace parta clarior emicat;
 Nec turbidus Scaldis cruentos
 Ad pelagus fluvios remittit.
 O magne Præsul! te sine, Belgica
 Excussa muris rudera volueret:
 O quot rotasset Scalda ciues,
 Cede nouâ quoties stetisset!
 Seruata per te sapius oppida;
 Seruata per te, quod magis est, Fides:
 Lugubre mutasti salubri
 Sape sagum gladiosque lauro.
 Sape obstitisti ne imprimeret furor
 Hostile aratrum funditus urbibus,
 Nec victor insultaret ardens
 Semirutis populi cateruis.
 Vicere partes te duce Belgica,
 Vicere partes te duce Iberica,
 Utraque duxerunt triumphum
 Dissidiis pariter subactis.
 Motus resedit te duce bellicus,
 Civilis ardor te duce corrui:
 Concurrere Anuersam vetabas
 Belligeri gladiis Iberi.
 Illa illa Princeps scilicet, ô pudor!
 Concurret armis Belgica Regiis?
 O Belgica, ô Regina terra,
 Altior ipsa tuis triumphis!
 Quid inquilinis, Belgica, quid inuat

Certare

*Certare bellis? vincere erit pudor,
Perire damnum: Turca iustos
Suppeditat tibi Belga motus.*

Conrardus Tucherus, Antuerp.

SUCCESSERAT feliciter TORRENTIO adhuc priuato, fœdus inter Austriacum & Belgas compositum; nisi Partium inconstantia pacem violasset. Voluit denuò eam LÆVINI industriam in malis suis experiri Belgica; ergo vt pacem inter Hispanos & Batauos fanciat, Coloniam ablegatur; sed irriti cecidère conatus. Iussit tamen TORRENTIVS, Belgicæ Calamitatis à se scriptum extare monumentum: quod vtinam è chartei pulueris supellectili prodeat aliquando in lucem, precamur.

Qualis nefandis aduena dentibus
Cum seuit atris prælia pascuis,
Iecitque germinans duellum
Et subite sata dura pugna;
Excreuit altè Martigenis seges
Armata aristis, vinaque spiculis
Hastisque, miscuit parentem
Prataque sanguineo rubore:
Talis proteruo cum furor impetu
Laxatus orco est, bellaque gentibus
Inuisa, gestiuitque Manors
Fœdisfragum reserare Ianuro;
Audax potestas & nona cladiura

D 5

Emissa,

Emissa, terris incubuit cohors,
 Saniq̄ue tempestas Gradini
 Immeritas agitauit vrbes.
 Sensere Martis fulmina lugubris,
 Irasq̄ue & enses ensibus additos,
 Cūm Battani pressere Iberos,
 Cūm Batauos secuere Iberi.
 Heret trementes ante oculos feri
 Imago belli, vulnera, vulnera,
 Stragesq̄ue, velocésque mortes,
 Præliaque & comites furores.
 Pax nulla, nullus Iustitiæ rigor,
 Fecunda culpe sæcula, sanguinis
 Aspersa tellus fœda riuis,
 Nec madidis animata gemmis.
 Quis contumaces Odrysy minas,
 Quis insolentes suppressat impetus
 Virésque diui? quis sequaces
 Luce nouâ ressecet tenebras?
 Omnis supremis fracta laboribus
 Spes, firma nulli; lapsa fides retrò,
 Et cuncta mentium subacta,
 Præter atrocem animum parentis
 Intaminati: quem neque Noricus
 Deterret ensis, non Scinis efferi
 Inflexa pinus, mox leuata
 Aërias reditura ad auras.
 Non hunc Perilli prodiga viscerum
 Moles, tenacem propositi virum,
 De calle virtutis serena
 Fleteret, aut solito rigore.
 Quem, celsiorem pectoris indolem
 Celsæque mentis robur, & inclytos

Mirata

*Mirata mores, edomando
 Regia constituit Gradino.
 At nulla tanta sufficit (heu dolor!)
 Plage cicatrix, crudior incitat
 Libidomentes inquietas,
 Et miseras inimicat vrbes:
 Sed concitatis quassa fragoribus,
 Infracta virtus PRÆSIDIS emicat;
 Mœstasque solari querelas
 Et populi mala luctuosi
 Gaudens, beata prospera Belgica,
 Mox insuetis seditionibus,
 Suisque labentem ruinis
 Texuit historicâ papyro.*

Iacobus de Cater.

T O R R E N T I O

apud Colonienſes pro BELGICA

Legato,

alteri Iano Cluſiuo,

BAttanicos fortesque inter crudelis Iberos
 Miscebat Bellona manus; Belgæque cruoris
 Prodiga, cognato compleat milite campos,
 Arma iterum & civile nefas, lugubria rursus
 Prælia, nudatique odiis certantibus enses;
 Iurateque in fata manus, sed vincere virtus
 Exaquata nequit, cognataque funera secum
 Pensat, & alternum discors bibit ira cruorem,
 Alternis gausa malis: sic inter utrosque

Dum

Dum pendet, stricto ludens Victoria ferro,
 Fata luunt fatis, dant mutua vulnera vulnus.
 Arma tamen, fremit arma furor, vinctique repugnans.
 Non hostem vicisse potest: odia agra remittunt
 Se rursus, iraque inopes, & signis Erynnis.
 Iam rabies pertesa sui, vult pace sequestrâ,
 Prælia, vult strictos deponere mitior enses,
 Et bellum gessisse pudet, certoque sub ictu
 Stare negat. verum ruptis quis flebile venis
 Vulnus, & accensos posset sopire furores?
 Quisnam avidas cohibere manus auderet? & armis
 Arma, pares gladios, & tela minantia telis
 Excutiens, nudo leges imponeret ensi?
 Inflammata semel nescit mansuescere virtus,
 Ardentesque in bella manus. tamen arma rebellis
 Battavia & seuum tentare in fœdera Regem,
 Commissum LÆVINE tibi: tibi credita soli
 Pacis cura fuit: sed frustra obstruxerat aures
 Principis, & nimium præceps furor omne traherat
 Pacis opus peiore viâ, frustra que parabat
 Crescere Belgiadum plagas tectura cicatrix.
 Quid faciat? lugere vetat sibi conscia virtus.
 Heret in ambiguo, vellet componere fœdus;
 Fra minas posuisse negat: feruentia vellet
 Pectora, & obnixum flexisse in fœdera Regem;
 Ira negat flecti, pietas incerta repugnat,
 Et pacis luctatur amor, se credit inertem
 Quod non Belligeri compefcere limina Iani
 Non gladios possit, strictumque recondere ferrum.
 Fata dolet, Martisque nefas in pectore versat
 Discedens; altumque premens sub corde dolorem,
 Alternas Bataunum clades, lacrymosaque belli
 Funera, nec medicis plangit coëuntia succis
 Vulnera,

*Vulnera, & aternis mandat certamina ceris:
 Ut plangtus LÆVINE tuos, ut cera dolores
 Exprimeret, Domini semper lacrymantis imago.*

Theodorus Middelton.

LÆVINO TORRENTIO
 PACIS componendæ causâ
 Coloniam ablegato.

IAm ferus imbriferi Maïors de montibus Æmi
 Odrysijs stimulabat equos, mortemque, ruinamq;
 In Belgas Batauosque vehens: comitatus eunti
 Insidia, & præcips, cum cadibus, impetus, atris,
 Et furor, & geminum torquens discordia ferrum.
 Iamque pererratis infelix Belgica campis
 LÆVINI clamabat opem, quem vallibus imis
 Leniter arguo serpentes murmure rini,
 Quem cum supplicibus poscebant moenia muris,
 Qui dubios Patriæ casus & lapsa subiret
 Pondera, & admotâ sanaret vulnera dextrâ:
 Per quem sacrilegos sopirent bella tumultus,
 Per quem Pontificum transcenderet æthera nomen,
 Et redimina nono fulgeret Belgica vultu.
 Nec mora, quin patrus alacer consurgit ab oris
 LÆVINVS, regni que pro succensus amore
 Protinus ad rigidi properabat fœdera belli.
 Non illum imbrifero pallens Autumnus hiatu
 Nec fera nimbose tardarunt frigora brumæ;
 Non hiemes ventosque timet, non limina rerum
 Nec tantum detrectat onus: sed fortia tantas
 Volnere corda vices, succinctaque pectora curis,

Et

Et patiens animus, per tanta negotia, liber
 Emergit, similisque sui; metuendaque suadet
 Prælia, & exhaustum cogendum in fœdera Martem.
 Cassa sed Æolus committit verba procellis,
 Obiectatque Notho: citius Busiridos aras,
 Threicyque pecus stabuli, Siculique licebit
 Flectere corda Dei: citius hunc tygris abacto
 Pignore, Massylique velint audire leones.
 Non valet exserto leges imponere ferro
 LÆVINVS; nescit rigidus mitescere crudi
 Martis amor, siccosque enses vagina recusat.

Gaspar Geuartius.

TORRENTIO

PACIS cum Ibero & Hollando
 componendæ studio apud Colonienfes.

HOrrida sanguineis squallebas Belgica campis,
 In tumulum officiosa tuum, mœsta s̄que ruinas;
 Ipsa tibi funus, propriusque onerata sepulchris,
 Mœrebas: cognato, in se furibunda, cruore
 Viscera, & alternis gaudebant castra ruinis.
 O quoties tristis percusso gurgite Batis
 Mirabare tuo desertas milite ripas,
 Dum vestros tereret funesta Batania cines,
 Hispanisque feri squallerent ossibus agri?
 Invidia nutritrix linor, discorsque Megara
 Sæuit, & ardentes stimulis furialibus ire.
 Nec consanguineo satiatur funere Manors;
 At noua bella petens, numquam placabilis ardet
 Cedibus, eternisque odiis Bellona triumphat.

Vindi-

*Vindictam lacera deposcunt militis umbra,
 Alternisque rogis semper funesta parentat
 Seditio; nullaque ferunt discrimina Parca.
 Que tanti medicina mali, plagaque cicatrix
 Sufficiat? non Pæoniis medicabile filius
 Vulnus hiat, rabidique patet via lubrica fati.
 Quisnam audet leges districto ponere ferro,
 Et Martis cohibere manus? mitescere nescit
 Robur, & admotas ridet furor igneus artes:
 Et vulnus medicina creat, renuitque medelam
 Plaga ferox, nescitque suis occumbere fatis.
 Tu tandem LÆVINE veni, rabiemque coërce
 Consilij frenis: libertatemque furoris
 Iniecto doceas pacis servire lupato.*

Hieronymus van Seurck.

Haftenus tenuerunt nos ea quæ ante
 capeffitam Antuerpiensem Infulam præ-
 clare à Torrentio gesta sunt. Accedimus
 tandem ad canendum magna ipsius Epi-
 scopatus facinora; inter quæ, an maius vl-
 lum æstimari possit, quando vltimis qua-
 tuor Dignitatis suæ annis circiter septies
 mille à fide alienatos Ecclesiæ conciliauit,
 ambiguum sanè est. Pro hoc ergo munere
 ita ei applausum fuit.

*Q*uid vana vasto gloria spiritu
 Victoris inflas pectora Romuli,
 Qui mille pugnaces Sabinos
 Fudit ouans dominante ferro?
 Quid ille mucro cadibus humidus,

Mul-

*Multoque tinctus sanguine civium,
 LÆVINI ad ensem, non nefandâ
 Cede Remi malè purpuratum?
 Salubre ferrum est PRÆSVLIS, alligat
 Sanatque doctâ vulnera dexterâ,
 Hoc purgat, hoc menti medetur,
 Hoc animo reparat calorem.
 Hoc colla ferro lurida viperis
 Magni instar audax Perseos amputas,
 O magne PRÆSVL, maior ipso
 Hercule, Abantiacoque maior.
 Anversa testis nexibus Hæresin
 Trahire ininctam per vaga compita
 Vidit, catenatamque duci
 PRÆSVLIS Aduatici trophæo.
 Testis Batanis seditionibus
 Malè æstuosi mens populi redux,
 Persuasa, LÆVINO vocante,
 Hæreseos reseccare fœdus.*

Conrardus Tucherus.

LÆVINO TORRENTIO

pro reductis ad FIDEM
 septem hominum millibus
 Epos triumphale.

*Q*ua virginali mole graues rota
 Igni corusco nubila diuidunt?
 Auriga quis cæli per undas
 Flectit equos, celeremque currum?

Nosco;

Nosco; quadrigis nixa micantibus
 FIDES, triumphum stelligeris canit
 Elata campis, dum per orbis
 Sidereos agitat nitentes
 PRÆSVL iugales Virginis inclyta,
 Dum mille circum laurigerum caput
 Stipant adúlantes caterua
 Quas medio reuocant Orco
 Implexa tantis cura laboribus
 Et insulati dextera Principis.
 Nam qualiter fluctus sequaces
 Ad placidi modulor susurri
 Duxere nerui Threicia chelys,
 Cinctasque silvas mollibus incolis,
 Luposque, ductilesque tigres;
 Et positâ rabie leones;
 Subtraxit orbis viscera Battani
 Atraque summas hereseos fibras
 Fecunda LÆVINI voluptas
 Atque animi lyra blandientis.
 Sensere fausto Mattiaci Deo
 Ebullientes pectoris impetus
 TORRENTIANI, dum retrorsum
 Vela dare, atque aliis phaselum
 Gaudent reflexam credere flatibus:
 Nec celsioris militia sagum
 Auctore respuere tanto
 Battanica pugiles palestra.
 O suauis lingua robur amabilis,
 Potens feroces flectere spiritus!
 Chelysque natini canoris
 Threiciâ potior Camœnâ.

David Haex, Antwerp.

E

Non

Non stetit tam angustâ victoriâ ardor
 ille immensus fidei propagandæ; sed tor-
 rentis instar, qui exili coactus alueo, mox in
 diuersa labitur aquarum diuortia, latiùs se
 diffudit. Parum nempe erat animo tam va-
 sto semel pugnasse feliciter, voluit etiam
 Duillij more perpetuò triumphare. Patri-
 bus ergo Societatis I E S V, quos in hæreti-
 corum salutem nouerat sedulò excubare,
 Louanij domum impensâ egregiâ locuple-
 tauit, vnde Fundatoris sibi nomen adsciuit.
 Leodij, primus etiam auctor exstitit Ciuita-
 ti, iisdem Patribus domum vti compara-
 rent. Pro quo munere

LÆVINO TORRENTIO
 Fundatori Collegij Societatis I E S V
 gratias agit I. de Cater.

*Q*uid inuidendis atria postibus
 Commenta vana ludicra gloria,
 Quid vertice elato minantur
 Stelliparis inimica regnis?
 Quid docta celsæ culmina Pœciles,
 Munita ahenis culmina fratribus,
 Somnos inanes, & disertis
 Dogmata Panthoide figurant?
 Stet fixa mentis sub penite sibiris,
 Edisq̄ue viuat fama Platonica,
 Decusq̄ue in ore posterorum

Cecro-

Cecropij vigeat Lycei,
 Insanientis dum sapientia
 Themis labores falsa probat suos
 Cassosque nisus, & pudendis
 Implicitos animos tenebris:
 Gestit nitenti mole beator,
 Gestit sacratâ prole superbior,
 Et clarioris consulatus
 Palladios celebrans alumnos
 Vrbs eruditis inclyta Patribus,
 Quam candidatis Aonidum choris
 PRÆSVL dicant, & sacratâ
 Laurigeros sophia penates.
 Nam vidit altâ mente quid indoles
 Instructa faustis sub penetralibus,
 Quid recta nutrimenta possent,
 Quid placide gremium Minervæ
 Doctrina quàm vim promoueat suam
 Quantùmque cultus pectora roborent,
 Non indecori, quàm magistra
 Lex teneros moderetur annos.
 Avita surgunt alite candido
 Vexilla IESV, queis mereat ingi
 Amœna proles laureati,
 Et Grudiam recreet inuentam.
 Toto coruscans vertice, virido
 Tropæum IESV lumine fulgurat,
 Circumque LÆVINVM susurrant
 Militia proceres recentis.
 Nec gratioris Ebuo Præsidis
 Ignarus, adem sacrifici laris
 Domusque fundamenta iacta
 Vidit, & insolitos fauores.

Epſciopatu domi feliciter adminiſtrato,
 Legationibus foris benè geſtis, OB EAM
 REM FIERI PLACVIT, VTI IN CONCILIVM
 STATVS A PRINCIPE ADLEGERETVR.
 Quos titulos ita viſum eſt celebrare.

Iamdudum, LÆVINE, tuos dum verſibus actus
 Proſequor, immenſis cumulatam laudibus aequor
 Panditur, obſcuroque labat mihi limite curſus,
 Et dubia incertæ caligant vela carinæ.
 Nam quis conſilij, ſacri quis iuris & equi
 Noſſe modum melior? quiſnam voluentia curas
 Pectora, quis vigilos ſenſus, iuſtiq̄ue tenorem
 Intactamq̄ue fidem referat; quam turbine nullo
 Excutiet fortuna tibi, quam ſteterere numquam
 Aut odium cogit, vel amoris gratia ſuadet?
 Hanc vidit ſummas rerum qui ſelectit habenas
 Belgiadit̄m, viditq̄ue viri raramq̄ue quietem,
 Canicimq̄ue animi; ſuccinctaq̄ue pectora curis
 Perſpexit, mentemq̄ue exercuit; ille ſacratis
 Molem immenſam humeris, & vix tractabile pondus
 Impoſuit, teq̄ue ad ſummi ſublimia regni
 Conſilia aſſumpſit. tibi namque aſperrima ſuetus
 Credere, partiriq̄ue metus: quibus Heretiſis armis
 Concidat: extorto quanam bona tempora bello,
 Quidve ſtatus clamet Patriæ: quod tempus amicam
 Fraudibus, aut ſeui poſcat quod ſœdera belli.
 Tu doctus, ſenſumq̄ue Ducis, tantamq̄ue verendi
 Mentem implere viri, iuſſiſq̄ue ingentibus vnus
 Sufficere, & poſito bellum ſopire tumultu.
 Quòd reſonet Phœbea chelys, quòd pectine nervos
 Aonia tetigere Dea, tibi Belgica debet.

Quòd

Quod faber agrestem vertat thoracas in usum,
 In falcem quod cassis abit, tibi Belgica debet.
 Quod natis, tectisque suis reddantur & agris
 Damnati fato populi, tibi Belgica debet.
 Denique quod leges, secundaque secula culpa
 Ad priscum rediere decus, seseque vigentem
 Viventemque videt, PRÆSVL, tibi Belgica debet.

Gaspar Geuartius,

LÆVINO TORRENTIO
 Consiliario Status.

Quid mœsta planctu prosequeris tuo
 Vinoque luctu Curia Præsulem
 Te deserentem, quid superbum
 Imbre gena violas ruborem?
 Quid instar undæ calitis, in sinu
 Fecunda multo quam rosa parturit,
 Pergis tenellos Roma fletus
 Et vitreos anipare rores?
 Cessent querela: Regia Consulem
 Et indicantem Belgica Præsulem
 Querit, morâque fessa longâ
 E Latio reuocat theatro:
 Nouisque semper turbida motibus,
 Et luctuosis quassa fragoribus,
 Rebus leuamen inquietis
 Heu Patria ingeminat Parentem:
 Altosque sacri Numinis impetus
 Et irreflexum iudicium probat,
 Canasque mature pruinas.

E 3

Aders-

Mentis & eloquij fluentum:
 Dum sanctioris consilij parem
 Curis vigorem Regia prouehit,
 Latique vestimenta clauis
 Et meritas tribuit curules.
 Quem grandis inter pondera Curia
 Non insolenti mole grauis labor
 Depressit, ingentes per æstus
 Indole patriciã ruentem.
 Sed ut furentes Aeolij minas
 Perpeffa diui, quò premitur magis,
 Magis resurgit, & superbit
 Palma suis animosa damnis;
 Aut vector alti qualiter ætheris
 Duro inquietam vertice machinam
 Portat, nec orbes insolentes
 Intrepidum vegetumque vultus
 Flexere robur; fortior emicat
 Curisque tantis cedere nescius
 LÆVINVS: & velut tenelli
 Hospitio malè tuta rami
 Suspensa crebro concutitur metu,
 Pennisque mater foeta cubilia
 Vallat reductis, præcauetque
 Fortuiti mala damna casus;
 Talem supremi Regia Consilij
 Canit Parentem, sapiens ardui
 Quod Belgicæ impensi labores
 Et vigiles gemuere noctes.
 Fertur sacratis in penetralibus
 Suasisse bellum plus vice simplici,
 Et primus optauisse in enses
 Per medias ruere ipse turmas;

Arma,

*Arma, arma clamans, huc date parmulam
 Date huc sagittas, spicula, cassidem;
 Bellare si miles recuset,
 Me duce, me socio sequatur.
 Mota his, vacillans Curia, PRÆSVLIS
 In dicta cessit; sic stimulum addidit,
 Et bellicosi bellicosas
 Verba viri peperere mentes.*

Petrus vander Sterren, Eyndhouius.

Ob tot, tam insignes tamque eximias virtutes, dignissimo illi viro suas Honor struxit insidias; & ecce inopinanti Mechliniensem imposuit Archiepiscopatum. Senex erat, & honorum magnitudinem lapsui semper vicinam perhorrescebat. Obluctatus est ergo pro viribus, & ante inaugurationem in ipsâ mortuus est fugâ, anno ∞ . 109CV. Id tamen est assecutus, vt cadendo, in luctâ, victor euaserit, morte etiam repudiantem dignitatem.

T O R R E N T I O

T I A R A M Mechliniensem
 repudianti.

Quò nimum inflata damnosa superbia mentis,
 Ambitio quò cœca ruit? cum laudis anhelat.
 Inconsumpta fames, penitisque accensa medullis
 Aestuat, & lento tendit præcordia voto,

E 4

Omnia.

Omnia vult & plura petit, ieiunâque præda
 Incubat, & refugos avidè sectatur honores,
 Tantalicam commenta sitim, insatiatâque perstat.
 Captantem sic docta fuga, luditque fugitque
 Gloria, conantemque sequi frustrata, recedit
 Acceditq; iterum, incertoque reciproca lapsu
 Decipit inuitans; animos sic ducit hiantes,
 Et nimirum pronas in mille pericula mentes,
 In clades, in fata trahit. ruit ille per hostes
 Laudis amans; iuvat ire, iuvat, quò gloria ducit,
 Per ferrum, per tela sequi, iuvat ire per enses
 Ut cingat Muralis honos, ut Civica crines
 Vinciat, ut victis niteat Rostrata carnis.
 Hic ambit, prensatque manus; verbisque favorem
 Corrogat, & vana captans suffragia plebis,
 Muneribus vultuque rogat; nunc aucupis instar,
 Qui volucris struit insidias, explorat ab omni
 Parte, petit, mulcet, blanditur, & omnia tentans
 Venales tantum donis venatur honores.
 Non sic LÆVINVS, quem magnum oblata potestas,
 Maiorem contempta probat: non gloria pectus
 Obsedit, non laudis amor, vesanaque traxit
 Ambitio tantisque dedit turgescere factis:
 Non regum petit trabeas, non ambitus audax
 Annua venali miscens certamina campo,
 Et dubius certavit honos; non candida cinxit
 Penula, que varium plebis tentaret amorem.
 Scilicet ipsa sibi Virtus placet, ipsa refulget,
 Et plausu contenta suo, non plausibus ullis
 Erigitur, vanoque optat clarescere fastu;
 At proprium complexa decus, non indiga laudis,
 Emicat, & iustos meritis dispensat honores
 Iudex vera sui, en se non meruisse fatetur

LÆVINVS, laudemque negat: sacrator ambit
 Infula, nolentemque trahens inuitat, & ultrò
 Ipsa rogat; negat ille tamen, pavidusque sequentem
 Declinat, latebrásque parat struxisse timori,
 Inque suâ virtute latens prodire repugnat:
 Et velut admoto trepidans splendore, resistit
 Ac lucem famamque timet, seseque videndum
 Subtrahit, instantem fugiens, metuitque teneri.
 Gloria sed sequitur multum velocior, instat
 Cedenti, iam iamque tenet, similisque tenenti
 Luditur, elapsumque stupet: celer ille recedit
 Et veluti dubitans, an sit comprehensus, ab ipso
 Eripitur fato, comprehendentemque relinquit.
 Sic mors amborum luctam interiecta diremit;
 Herentemque fugam tenuit; cadit ille, cadentem
 Occupat, & victi victrix post fata triumphat
 Gloria; spretus honor, maiorem præbet honorem.

Theodorus Middelton.

De TORRENTII eruditione vix lo-
 cuti sumus; sed hîc laudandæ eius commo-
 dior relictus est locus: cuius ille præclarissi-
 ma duo voluit exstare monumenta, Sueton-
 nium & Horatiû illustratos. pro quâ gratiâ

T O R R E N T I O

T R A N Q V I L L V M illustranti

Iacobus de Cater ita lusit.

Quid consularis sidera purpure,
 Et submouentium munia fascium,

E s

Toga-

Togaque, gemmantésque cinctus,
 Et nitidi trabeae decores;
 Caliginoso si lateat specu
 Antiquitatis nubila gloria,
 Nulloque sub Censore constans
 Immeritis pereat tenebris?
 Lugent auorum secula posteris
 Ignota, nulli peruia lumini:
 Nescit quid aui fama tanti,
 Quid veterum referant labores,
 Proles sequentis postuma temporis,
 Dum nota nullis grandia sensibus,
 Vatúmque Rhetorúmque sordent
 Pressa suo monumenta fumo.
 Has linor audax, & tacito gradu
 Nubes vetustas concitat, & bonis
 Inuisa, fortunaque dolci,
 Dina suis inimica fibris.
 At non pudendis territus hostibus,
 Feruore plenus spiritus igneo
 TORRENTII, torrente vena,
 Perspicuisque fluens procellis,
 Tenebricosi flumina gurgitis,
 Nigrique fluctus irradiat freti,
 Cursúmque preparat fidelem
 Fluctiflua Cynosura puppi.
 I, scande passu nobilis aureo
 Optata magni moenia Romuli,
 Altásque libratu per auras,
 Et nitido rubicundus ostro,
 Quicumque anita gaudia Patriae
 Reddis, micanti letus adoreâ,
 Gentésque, pugnacésque Reges

Romuleis subicis catenis.
 TORRENTIANIS clara laboribus
 Tropæa fulgent Imperij noui,
 Omnique vindicanda nube
 En veteris decora alta gentis.
 En ipsa pufis nota clientibus,
 Vix nota quondam sæcula Patribus
 Antiqua, PRÆSVLISQUE curâ
 E proprio rediuiua busto.

TORRENTIO

TRANQUILLVM Notis explicanti.

ARdua testantur veterum monumenta virorum
 Hunc quondam in castris morem viguisse Qui-
 ritum,
 Ut sua Chaonia frondis vestiret honore
 Tempora, qui validis calcato viribus hoste,
 Romanum potuit morti subducere ciuem:
 At per quem Stygias cecidissent quina sub umbras
 Millia, & hostiles fudisset Marte phalangas;
 Alta triumphali Romæ Capitolia pompâ
 Scanderet, & meritâ velaret tempora lauro.
 Quod si tanta hominem quondam seruantibus unum
 Gloria, vel multos bello mactantibus hostes;
 Quæ tibi laus poterit, quæ Cinica digna rependi
 TORRENTI, aut quanta pensabunt facta corona?
 Qui tot Cæsareas animas, iam penè sepultas
 Reddideris luci, & medio detraxeris Orco;
 Musarumque hostes, quorum Ignorantia Princeps
 Obductam rapiens terrâ caligine nubem,

Sic

*Sic cum Barbarie, superâ de sede fugasti,
 Eminus & Stygias Lethes transmittis in undas?
 Te cingat Muralis honos, tua tempora læta
 Aduelent laurus, meritaque in vertice quercus.
 Obrutus immundo, squallens SVETONIVS ora,
 Puluere, vix animam densâ sub nocte trahebat:
 At postquam nitido LÆVINI pumice tersus
 Invida discussit tenebrofi obliuia sæcli,
 Iam tandem populi gestit prodire sub ora
 Cultior, & senium vernantibus exiit annis.
 Carnifices nec litterulis te figere stellas
 Plebeium delectat opus LÆVINE; sed instas
 Ardua quæque notans: velut alta per æquora casses
 Oceani populator agit, & retia summis
 Ducit aquis, prædamque imis scrutatur in undis;
 Sic dubia enodas, & inobservata recludis,
 Sensaque longænos numquam comprehensa per annos
 Eruis, & cæcis cogis prodire tenebris,
 Quid fasces, trabeaque velint, cinctusque Gabini.*

Gaspar Geuartius.

Postumas TORRENTII in Horatium Notas habent & gaudent Musæ. Diuinus profectò is est fœtus, magni ingenij & eruditionis. vnus næuus est non vitio LÆVINI, sed scelere Fatorum: heu! deprensus est doctus ille calamus in metâ laboris, iufusque abistere ab Arte Poëtica Flacci. Placuit tristes Musas ita affari.

TORRENTIANO Melpomene potens
 Labore, blandas quid lacrymis genas

Cessas

Cessas obortis, ob dolendum
 Interitum temerare alumni?
 Descende filius Aëniis, choros
 Tandem sororum desere dulcium,
 Regnata sacra linque Cyrrha
 Culmina fatidico bubulco.
 Carmen Camœnâ concine lugubri,
 Luctusque profer: occidit, occidit,
 Illustre LÆVINVS palæstra
 Aduatica decus atque lumen.
 Superba qui dum carmina turgidi
 Chartis Horat I clarius explicat,
 Vocem tenere Parca iussit
 In medio furibunda cursu.
 Velut furenti Bassaridum manu
 Discerptus Orpheus, dum Superum lyrâ
 Dulces amores cantat, atque
 Saxa trahit modulante neruo,
 Tigresque plectro ducit amabili,
 Et saltitantes allicit ilices,
 Finire cœptam lacrymosis
 Non potuit fidibus Camœnam.
 Fraudata quantis vestra nitoribus
 Est laus Horat I! quàm celebris fores,
 Cœptas cicatrices supremâ
 Si poterat recreasse dextrâ?
 Tibi expolita nomina pagine
 Nouamque lucem debet Horatius,
 O magne TORRENTI, sagacis
 Ingenij eloquiique torrens:
 Tuâ refectus vixit enim manu
 Codex Poëta; tu laceram inbes
 Coire chartam, tu lituras

Arts.

Artifici calamo refugis.
 Frustrà suprema culmina gloria
 Olim petisset, néve perennius
 Poema construxisset ære,
 Nè cariem tuus arcuisset
 LÆVINE sudor; circuis integrum
 TORRENTE nomen, tu prohibes edax
 Adnare tempus, quod paratas
 Comminuat rapiatque lauros.

Franciscus Marcelli, Antwerp.

HORATIO FLACCO
 TORRENTII Notis illustrato.

EXERE FLACCE caput, mediisque è faucibus Orci
 Vates magne redi. non invidiosa vetustas
 Ignavo torpere situ squallentia iussit
 Scripta, vel ingenij fœtus post fata parentis
 De rapto tutore queri; exemptumque sepulchro
 Vivit opus, nescitque mori; nil invida carpsit
 Etatum caries, nil fœda silentia terris,
 Nil cui nocuere mora, plorandaque quondam
 Tempora, cum Aonidum iacuit calcata sororum
 Gloria, & iniisum violentior extulit orbi
 Barbaries iurata caput: tuus integer ille
 Spirat adhuc calor, extinctosque resuscitat ignes
 LÆVINI accendente manu, qui lumina multum
 E flammis radiata tuis efferre sub auras
 Etheris, & doctos gaudet nutrire labores,
 Atque ausus lustrare tuos. quod fama superstes
 Dat vitam scriptis, dat longum in secula nomen,
 Et magnum post fata decus, quod gloria fastis

Tra-

Tradiderit, Musasque suo transmiserit auro,
 LÆVINO debetur honos; qui implexa resolvens,
 Nodosâ enodans, altâ sub nocte sepulta
 Erui, ablatum reddit; truncata refingit:
 Et velut ex cerâ format qui corporis artus,
 Sic propriis membris errantia membra maritat,
 Ut coeant, rursusque nouo concreta calore
 Artifici viuos ducant sub pollice vultus:
 Utque faber fuluum cum spectat in ignibus aurum,
 Attentat, vitia expendens, & adultera fumus
 Æra, vagis quoties ludibria ventilat auris;
 Consulit ardentem flammam, atque igne magistro
 Materiâque aurumque probat: sic omnia solers
 Discutit, & vitia explorans, se indice tollit
 Quæ tollenda videt, verâ radiantia luce
 Ex ipso fulgore probans, nec subdolos error
 Ingenio censore latet, pura omnia splendent
 Natiuumque decus LÆVINO teste fatentur,
 Et veluti selecta placent: sola illa fatentur
 Sese posse minus, calamo que indice nondum
 LÆVINI que probata manu. sed Musa querelas
 Supprime: quid frustra incusas? non omnia fatum
 Permisit, letique grauis furor: abstulit ille,
 Abstulit, & nostro rapuit crudelior orbi
 Extremum mors ausa nefas, mediosque labores
 Abscidit, & tantis manus ultima defuit ausis.

Theodorus Middelton, Antuerp.

LÆVINO TORRENTIO
 FLACCI Aristarcho.

Q Valiter arguto præluit gutture fatis
 Dulcis olor, proprij dñ blandus funeris augur,
 Parca-

Parcarum ludit furias, meritoque parentans
 Officio, mortem lato clangore salutat:
 Aut reducis Phœnix agitans exordia sæclī
 Inferias soluit senio, precibusque canoris
 Allatura novas vires incendia poscit:
 Aut velut Odrysius vates truncatus in oris,
 Dum Superum cantare faces Paphiosque triumphos
 Gestit, & ignitis flagrantia pectora tedis,
 Dulcia fila regens moribundo pollice pulsat
 Mœrentes citharæ nervos, linguâque cruentâ
 Murmurat, inque Hebrum cygneas carminis efflans
 Reliquias mortem supremâ voce fatigat:
 Haud secus infesto præreptus funere Musis,
 TORRENTI, Lyricum dum puro gurgite vatem
 Eloquij Torrens & doctâ diluis undâ
 Castaliosque modos iterato pollice tentas,
 Musarum cunas imperfectumque laborem
 Deseris: ingenij turbo Phœbeia ponit
 Murmura, & Aonia languescunt iurgia lingua.
 Desolata dolet percussâque stamine fati
 Musarum Pimpleæ decus, chartis que parentat
 Munere supremo, dum basia mille Camœnis
 Figit, & ereptas lacrymatur arundinis artes.
 Se fallit luditque Venus, dum cæca furore,
 Desertosque lares & scrinia mœsta pererrat:
 Credit adesse virum, luditque in imagine semper,
 Quam sibi finxit amor; deceptaque brachia pandit,
 Dispersosque sonos, abruptaque verba salutat.
 Haud secus ereptos fatali cuspidē natos
 Cum stupet exanimata parens, prolisque rigentes
 Nequidquam calidis vultus amplectitur vlnis;
 Vix sibi credit amor, pallentia funera lustrans
 Absentem explorat vitam, corpusque pererrat

Sparsa

*Sparsa legens animi vestigia: naufraga nutat
 Sapius, & rursus fato spes surgit inani.
 Quod si non dura rupissent fœdera Parca,
 Nec Flacci senio mendorum attrita Poësis
 Squalleret, nondum LÆVINO animata magistro;
 Cespite contempto deiectus Pluto iaceres,
 Nec tibi ditatas mercator poneret aras:
 Ambiret Pimple doctos & Anversa liquores,
 Non Indos & Afrôsque petens; gemmisque reuectis,
 Doctior Aônia cuperet commercia lingua:
 Et Martem fugiens, Phœbum Bellona foueret,
 Damnatisque tubis optarent classica Musas.*

Hieronymus van Seurck.

NTVERPIENSI emporio, nihil ad
 absolutam felicitatem, in copio-
 sissimis opibus, deesse videbatur,
 præter magnam alicuius Antisti-
 tis Nobilitatē: hîc ergo, Fortuna eius etiam
 obsequio velificata est, cum in TORRENTII
 locum, TORRENTIO amicissimum Leodi-
 censis Ecclesiæ Decanum constituit, non
 nouum illum, sed antiquissimæ Nobilitatis
 GVILIELMVM A BERGIS, è magnâ fami-
 liâ GRIMBERGORVM, anno ∞. 10. XCIII.
 De cuius generosâ prosapiâ, ita placitum
 fuit primùm præfari.

F

NOBI-

NOBILISSIMO
ANTVERPIENSIVM PRÆSVLI
GVILIELMO A BERGIS
aitæ GENEROSITATIS vindici
patrias Ceras & Imagines
Theodorus Middleton gratulatur.

IN gnatis patria semper virtutis imago
Splendet, & æquales simili de sanguine vires
Progenies generosa trahit, stirpémque parentum
Indicat, & solus ponit discrimina vultus:
Sic equâ virtute pares, patrúmque ferentes
Robora, qui claro surgunt, de stemmate partus,
Atque animo se teste probant: ut fulminis heres
Fulmineos tantùm foetus, Phœbóque probatum
Educat calóque genus, quod sole magistro
Exploratores spectans audaciùs ignes,
Non calum flammásque timet, visuque laceffit
Nobiliore diem: titulis generosus auitis
Ut laudatur equus, qui non oblitus honorum,
Pugnat habere parem, iusta cui debita palma
Fernet & exultat, rauco victoria circo,
Currentémque acuit; sic altâ ex stirpe reluxit
GVILIELMO sublime decus, qui excelsa parentum
Nomina, qui patrios æquat felicior ausus,
Hac dignum se stirpe probans, & auita reportans
Stemmata, cognatâ pariter virtute triumphat.
Quis ceras GVILIELME tuas, quis patria dicat
Nomina? non Thusco ramum millesime ducis
Sanguine, sed pictos gaudes ostendere vultus,

Et

Et tua facta simul: tibi magnâ ab origine fluxit
 Stirpis honos, multumque ferox in praelia virtus
 Pugnaces illustrat auos, quibus æmula Marti
 Pectora, districtumque nihil metuentia ferrum,
 Armataeque in fata manus: te Belgica testor,
 Te fatis Grimberga tuis propriisque superbam
 Cladibus, ô quantum misisti in praelia robur,
 Et quales in bella duces: tot tela, tot enses,
 Agminaque imparibus secum luctantia fatis,
 Bartholdasque acies, ter eodem limite currens
 Sol stupuit, refugosque diem conuertit in ortus.
 Sic Martis rabies, & lucis prodigus arsit
 Impetus, aduersisque negans cecidisse sub armis.
 Præbuit arma furor, virtusque minacior hostem
 Strauit, & imbelles fregit generosa furores;
 In cunis donec GODEFRIDE furentia tecum
 Agmina & ultrices rapiens in bella phalangas,
 GRIMBERGAM hostili docuisti cedere ferro.

Romæ priuatus agebat GVILIELMVS
 A BERGIS, cum in legatione ibidem ver-
 faretur TORRENTIVS; sed ita in publicum
 eius virtus erupit, velut indignata celari
 diutiùs, vt deferendum illi, ad Grousbéquium
 Leodicensem Episcopum, Cardinalitiæ di-
 gnitatis pileum tradiderit Pontifex Maxi-
 mus. Id canit Hieronymus van Seurck.

CVM positis præcomitescere sacula bellis
 Panderet, & blanda consortia dulcia pacis
 Felici percussa Deo; fessoque Gradino
 Otia, & amotis caneret nona fœdera signis:
 Illic festino populus resonare fragore,

Gratâque blandita letari munera sortis,
 Et diuûm faciles animos: inuisa bifrontis
 Limina Censoris, detestatósque penates
 Eumenidum, grauibus matres mœerere catenis
 Gaudent, & molles pacis iuuenescere oliuas:
 Applaudunt patres, ordo consentit equestris,
 Blandâque solemnes instaurant pegmata voces.
 Non se Roma capit, communi lata fauore,
 Et septemgeminis responsat montibus Echo.
 Quin etiam leto gauisus munere Acheus,
 Pilea clamoso dum murmure grata salutât;
 Castra stupent volucrum, formidata sçue latronum
 Exhorrent Aquilas, iam prælusisse Gradium
 Barritu, miseraçue timent dispendia vitæ:
 Remigij obliti corui, torpente volatu,
 Aeriæque pluunt acies: volucrumque ruinas
 Horrida percussi miratur scena theatri.
 Non aliter latæ te mœnibus urbis Ebuuro
 Exceptit reducem, cùm splendida pilea Patrum
 Gronsbekio, sacrâque togam GVILIELME tulisti,
 Emeritamque nouâ cumulasti luce tiaram.
 Singula festiuis alludunt compita linguis,
 Et tibi solemni blanditur curia plausu.
 Omnis nobilitas, omnis te grata salutât
 Gallia, & horrentes inclinant saxa Camœna.
 Vicinum præbere latus, vestigia tanta
 Et gratos lustrare pedes, plebs cuncta laborat;
 Augustûmque decus non illaudata laceffit
 Seditio. tanto que surgens numine Delos
 Præscia laurigeras attollit littoris aras,
 Venturi quoties Phœbi præcurrit imago?
 Quis sic auratis tumuit Pactolus arenis,
 Cùm sacrum gestauit onus, Bromiûmque cruentum
 (Signa

(Signa triumphatis postquam flexisset ab Indis)
 Flauenti fouit gremio, blandisque procellis
 Abluit, & placidis mollinit fluctibus iras?
 Nonne vides blando dispensent gaudia vultu,
 Praconique suo letas plebs obuia voces
 Eliciant, totasque trahant in lumina frontes?
 Tecta tenent pueri: complentur matribus ades,
 Instrataque virum platea sub mole laborant.
 At cur non proprios tanta GVILIELME tiara
 Illustras capitis radios; atauumque triumphis
 Associas meritum mitra decus? apta reposcit
 Dextra pedum, & nullo nutans sub pondere cernix
 Purpureas poscit vittas: atque inscia flecti
 Mens regina sacros diuim sibi vindicat ignes.
 Nosco animos caussasque Deum: tibi grandia Parca
 Regna parant, manusque sacra diadema tiara
 Emeritos cinget canos: tibi celsior arces,
 Atriaque antiquis patrum decorata tropaeis,
 Duplicis ornabit mitra decor. aurea donis
 Applaudit fortuna suis: atque omine grato
 Praescia nascenti preludunt stemmata mitra.
 Tu stadiis aleris fame, versansque coronas
 Assuescis regno: gratoque in puluere honorum,
 Dum iuuenes animos imbellisque imbuis annos
 Robore virtutum, gestandas Numina vittas
 Donant, tractandisque Astraea efformat habenis:
 Qualiter insueti affectans certamina campi
 Impubes tiro, primum simulacra Gradini,
 Mendacisque monet pugnas, paruosque lacertos
 Contorquens vacua secum luctatur arena:
 Nunc castris animos nutrit, mox spicula tentans
 Ductor in angustum visus coit: altius ardet
 Sapius absentisque fatigat spiritus hostes.

NOBILISSIMO
 GVILIELMO A BERGIS
 CARDINALITIAM dignitatem
 deferenti ad GROVSBEQVIVM
 Principem Leodicensem
 PONTIFICIS auctoritate.

Non secus ac plaudens animo Romana iuventus
 Induitur mites habitus & pacis oliuam,
 Obuius effusa GRIMBERGO gestyt vrbe
 Aulercus, latinumque decus meliore inuentu
 Accipiens, tacitu voluit presagia mente.
 Circumstant populi plausus, fausta que re clamat
 Voce fauor, laxant te viso leta laboris
 Gaudia duritiem, suspensa que premia virtus
 Tardat, & obtusum languet dulcedine lucrum,
 Te lustrare labor: celsos undare penates
 Infuso cernis populo, angusto que meatus
 Fraudari gyro: pars lato vere rubentes
 Desuper euertit calathos, largosque rosarum
 Dispargit tectis imbres: pars voce canora
 Natinas effundit opes, non vlla labore
 Dextra vacat, faustus languentes excitat ardor.
 Quales leta olim fundebat Achaia plausus,
 Dum redijt praecone salus, calcata que bello
 Libertas, sumpsit que hilarum sua pilea vulgus;
 Remigij oblita soliti, cecidere volucres.
 Sic te, sic GVILIELME vocant, binoque tumultu
 Crescentem extendunt plausum; ut se gloria fundat
 Latior

Latior, & reduci respirent gaudia voce.
Sic geminat letos plaudenti voce susurros
Vulgus, & imbelles immiscet plausibus iras:
Quo fers purpureos titulos Romane viator?
Flecte gradum, faustosque comis innecte nitores,
Ipse magis decoranda geres, te propria cinget
Gloria, & effuso ditescas clarior auro.
Erubuit fortuna videns te culmine nondum
Vestiri, claraque caput fulgere tiarâ.

Melchior vander Waterfort.

Nobilitas ipsa quæ Antuerpiam recrea-
 rat, grauiter etiam tum vulnerauit, cùm mi-
 norem eius Tiaram aspernata, Camera-
 censem Archiepiscopatû ambiuit. Sed extra
 inuidiam fuit affectatio, quâ non PRÆSV-
 LIS animus agitabatur; verùm ipsi Nobili-
 tati, quæ ad summa semper suâ sponte graf-
 fatur, innata est.

Iustitia Aduaticis cingentem tempora vittis
 Viderat, atque humiles versantem pectore curas,
 Virtutumque velut radios, atque æmula soli
 Lumina, & inclusos ardentem pressius ignes
 Quos vibrat pietas, indignantésque teneri
 Constringentem animos, paruaque in sede latentem:
 Vix credit mirata virum, præcelsaque spectat
 Robora, maturaque nouum grauitate Catonem
 Vix cepisse potest, inclinantémque stupefcit
 Fortune vexilla sue, spectansq; repugnat.
 Credere, tantum animis hominem non corpore mensa:
 Mox etiam secum: Cur hac te sede recondis

Belgarum sublimis honos? quònam vsque tenebit
 Aduaticum mea vota solum? cursùmne recusans
 Laudibus, angusto virtutem limite stringet?
 Cur titulos Anuersa tuos harum inscìa laudum
 Detitulat, multùmque tuis virtutibus obstat
 Has humili complexa sinu? non illa labori
 Præmia, non illis merces hæc debita factis.
 Nobilitas compressa dolet, seseque minorem
 Credit, & imposita vincens fastigia molis
 Exuperat, paruoque premi sub pondere cervix
 Inuidet, impatiensque oneris se attollere tentat.
 Gloria, & indigno queritur irata labori.
 Surge agedum, maiora decent; te sacra reposcit
 Infula, promissumque decus, maioraque reddet
 Munera, & angustâ radiantem fronte tiaram.
 Excelsos excelsa decent. vix talia fatur,
 Ingentes animos, assurgentésque videres
 Attollentem apices: sic eluctata tenebris
 Gloria, maiestas sic illustrata coruscat;
 Et circumiecta depellit nubila noctis
 Clarior emergens, & apertâ in luce refulget.
 Consequitur quò diua vocat, laudumque prehensens
 Culmina, & oblata scandens fastigia sedis,
 Se Cameracenis optatus mœnibus infert.

Theodorus Middelton.

G V I L I E L M V M properata mors
 Cameracensibus abstulit anno cld. lcc. x.
 planè quasi alienâ (vt fit) calamitate Ant-
 nerpiensiu luctus esset leuatura. Sed magna
 lacrymarum pars denuò ad nos est deriuata:
 quare

quare Lessum functo persoluit Theodo-
rus Middelton.

Quos dignos referam gemitus? quæ prima que-
rendo,
Quæ postrema sequar? mecum lugubria tento
Murmura, at elingues cupiunt siluisse dolores.
Ergo iaces GVILIELME, iaces spes unica quondam
Atque vrbi immortalis honos? tu tristia iussus
Fata, & inexpletos mortis sentire furores
Supremumque diem? In luctus quæ carmina soluam?
Quos possim tentare modos? per tempora taxus
Serpit, & attonitam nervis plangentibus amens
Pulso chelyn; placet heu, placet illaudabile carmen
Promere, & incomptè nostros plorare dolores.
En Cameracena facies quàm flebilis vrbs;
Ut vigilum excubiis vrbs desolata remotis,
Exstincto tutore gemit, seseque relictam
Conqueritur, clausosque premit sub pectore planctus,
Et lacrymas, lacrymas clamat: dolor vnus ubique,
Vnus ubique dolor, leti undique & undique luctus.
En videt incusatque malum, queriturque, querensq;
Abrumpit mutas in mortua membra querelas,
Dilectosque premit vultus, & brachia collo
Iniicit amplectens, animamque per oscula querit.
Hæc ne vides, vincique potes, nec tristia leti
Iura Anversa doles? tu planctibus adiice planctus,
Et luctum in luctus adiunge, in funera funus.
Sors eadem fatumque tibi, tibi præses & ille
GVILIELMVS tutorque fuit, tuaque ambiit illum
Insula, sacratis stringentem tempora vittis,
Et dominum confessa suum est: equalis amori
Certet amor, fletus alternis fletibus adde,

*Et lacrymis lacrymas: fatum tua gaudia quondam,
 Et mors antiquos rapuit crudelis amores,
 Deliciásque tuas: non hac dedit oscula ferre
 Semianimésque genas, oculosque in morte natantes
 Condere, & extremum largiri in funere munus;
 Viuaces tamen hac animis indulget amores:
 Exstinctum tu semper ama, post fata superstes
 Spiret amor, memori exstinctum sub pectore condens.*

OSTQVAM abierat Cameracum
 GVILIELMVS A BERGIS, diui-
 nitus ad leuandam temporum
 calamitatem anno ∞ . IDC. IV.
 IOANNES MIRÆVS Bruxellensis, vir
 natus ad propagãdam fidem Christianam,
 ALBERTI ARCHIDVCIS designatione,
 Antuerpiensibus Præful datur. Sed quan-
 tus ille vir fuerit, quàm ab omni ambitione
 alienus, audiat attonita posteritas:

M I R Æ V S

biennio toto DIGNITATEM
 oblatam repudiauit.

*E*Rgone lassato nondum vestigia gressu
 Cessauere fugâ? quid desolata fatigas
 Pectora, & acceptos geminas MIRÆE dolores?
 Vsque ad eone Anversa suis onerosa tiaris?
 Sic vitte sublime decus, sic aurea mitra

Gloria,

Gloria, & oblata deterrent pondera sceptri?
 Bis flauo exuti spicarum vellere campi
 Phœbeum videre iubar, bis cana pruinis
 Bruma suis niueâ subtexit gramina pallâ;
 Nec te sollicitis supplex Anuersa querelis
 Flectere, nec sanis potuit concussa ruinis?
 Quonam hic usque metus tituli? cur inclyta vitas
 Munera? cur merito temet furaris honori?
 Nonne vides, tumidis multum ratis acta procellis,
 Quam pelagi casus tempestatésque gubernant,
 Eolij cum claustra iugi montémque recludens
 Ventorum pincerna truces diffibulat Austros,
 Ut rapido volet alta salo, cæcoque rotatu
 Equoreum confundat iter? sic fluctuat inter
 Vndantes Anuersa minas, quam saua potestas
 Oceani, errantésque trahunt circum undique venti,
 Que dudum insani pelagi turbata fragore
 Orsa tibi: MIRÆE veni, quonam usque vocantem
 Frustraris? succede meis Palinure periclis:
 Adde manus, viduamque subi torquere carinam?
 Quid cessas, iterumne fugis? rursumne precantem
 Despicis, & sacra subducis colla tiaræ?
 Quid inuat obscuris virtutem claudere septis?
 Erumpet, feret illa suas ad sidera pennas,
 Impatiensque premi, maiori luce prementem
 Cinget, & æternis declinantem inseret astris.
 Nec cadet reiectus honos, dum cedis. at altâ
 Qualiter astinum qui decipit arbore solem
 Huc illuc sese ipse rotans, dum frondea circum
 Tecta suas late lampas Phœbeia vires
 Fundit, & inflexo Titan conuertitur orbe;
 Cingitur inclusus radiis, multoque calore
 Spargitur, & solem nescit vitare sequentem:

Sic

*Sic magis atque magis virtuti debita spernens
Munera, & oblatos fugiens MIRÆ fauores,
Anversa stringere manu; circumque volutus
Nequidquam, merita fertis decorabere vitta.*

Canebat Iacobus de Cater.

IOANNI MIRÆO

Episcopatum declinanti

Lusus, de vmbra corporis pedissequã.

Igneus aethereas Dictator scanderat oras,
Flammabatque poli vultus, nitidumque cubile
Astrorum, lucis radio meliore premebat:
Cum forte ardenti properans sub sole viator
Extimuit comites umbras, obuersaque prabens
Terga fuge, propria trepidabat imagine forma.
Plutonem laxasse Erebum, rupisse catenas
Eumenides, castrisque in se surgentia credit
Tartara, & exangues iterum prelude manes:
Pennificat formido gradus: percurrit anhelã
Fauce nemus, tremulumque agitant suspiria pectus.
Illa fugit, sequiturque tamen: simulatque labores,
Et domini motus imitatrix umbra refingit:
Quoque rotat sese, sociata pedissequa fertur
Nondum lassã comes: gressusque fatigat heriles,
Velocesque metus simulatrix pingit imago.
Sic postquam proprios diffudit pulchrius ignes
Virtutis MIRÆ inbar, diraque tenebras
Dispulit inuidiæ; simulacra sequacia fame,
Augustosque fugis titulos: famulatus honorum
Insequitur, cingitque propinquis gloria turmis:

Vicinus

Vicinus te stipat honos, laudisque fatigat
 Umbra tua: ast mediis contra luctaris arenis;
 Aduersasque vibrans hastas inimicâque tela,
 In te bella mones, delusâque fulmina dextra
 Auctorem petière suum; propriisque ruinis
 Gaudent, & rabies cognatâ in imagine pugnat.
 Qualiter auratâ quondam cùm lampade Phoebe
 Extuleras sublime caput, dum nocte fauenti
 Insidiis, falsas fingebas luce figuras,
 Hostilesque acies, signisque micantia castra;
 Barbarus elusis torquebat spicula nervis,
 Et proprias furis ardebat senus in umbras.
 Non fugies umquam MIRÆ sequacia morum
 Premia, non fugies umbrantia premia vitam,
 Dum virtus titulorum emprix aut vita recedat.

Hieronymus van Seurck.

IOANNI MIRÆO
 Hæresios fortissimo expugnatori.

BelgI deliciae, sacra & sincera bonorum
 Congeries MIRÆ veni: procede secundis
 Alinibus, meritâque caput constringe tiarâ,
 Et sacrum dignare pedum. Quoniam vsque retardas
 Aduatici pia vota soli? succurre ruenti
 Heu Patrie. tibi se hæc dudum reparanda reseruant
 Secula, Barbaricis quondam concussa ruinis.
 Tu doctus læsa squallentia vulnera pacis
 Impositâ sanare manu, secundâque culpe
 Tempora in antiquum rursus reuocare metallum.
 Nunc, MIRÆ, nefas, iam nunc decet ire recentes

Detex-

Deter sum maculas; longo post læsa veneno
 Membra, Machaonias nequidquã admoneris herbas.
 En consanguineos in prælia concitat hydros
 Heresis, & mæstos latè grassata per agros
 Campinia, insano concussas turbine gentes
 Mouit, & infandis turbauit templa rapinis,
 Quæ ferro tetigisse nefas; simulachraque Diuûm
 Aurea, diffuso penitus liquefacta metallo,
 Ad proprias traduxit opes. lacerata profanâ
 Vasa manu, & sacras sompes stabulatus ad aras,
 Te, te nauifragis bellorum sidus in undis
 Sperant, teque simul iusti sontesque precantur.
 Te Pietas orbata vocat, depulsaque terris
 Iustitia, & sacros tibi circumcingere crines
 Infula prona rogat. Quid tardius ore sereno
 Annuis, & roseos accendit purpura vultus?
 Tandem flecte tuum, qui flectes cuncta, pudorem,
 Magne Parens, Te Battanicis excitus ab oris
 Cattus, & innumero te consulat agmine Belga.
 Te visent alio volitantes orbe Britanni,
 Errorésque suos & credula pectora ponent.
 Qualiter, absumptis cum latè messibus, agrum
 Sæua pecus tenuauit hiems, siluisque viisque
 Corpora fœda iacent; longo si frigore pulso
 Blanda serenati facies se pandat Olympi,
 Ruraque mulcenti Zephyri tepesacta sereno
 Parturiunt fructus, stabulis armenta reclusis
 Erumpunt subito, & letas ubi vallis aprice
 Planicies profudit opes, surgentia tondent
 Germina, & exhaustæ reparant cassa vbera matres.

Gaspar Geuartius.

Non

Non continuit se paruo Antuerpianæ
 vrbis complexu MIRÆI industria, sed vi-
 cinos circumquaque ditionis suæ pagos,
 peruagata est. Lupos emittebat, pactis con-
 festim Induciis, ex caueâ Hollandicâ Pseu-
 domistrorū calliditas, quibus Catholicos
 tamquam ad bestias condemnatos lacera-
 rent. Quid ageret MIRÆVS? O bonum
 factum! sacrum cogit Militem, quem post-
 quam domi ad omnia pietas & eruditio
 formassent, tamquam è Seminario Fidei
 produceret in arenam. Hoc canit Dingen-
 mannus Ianssen Boy.

*Quantum Romanum robur, lacerumq; Senatus
 Corpus, & inualidam solidatis viribus aulam
 Confirmanit eques tradux, Censore probante
 Cum sumpsit patrios habitus, & more Gabino
 Discolor emicuit legio vectura curules,
 Cumque armis cessere toga, & tentoria licitor
 Ambiuit, mediisque effulsi curia signis,
 Ut regat Hesperium curis equalibus orbem,
 Sensit bellipotens flauo Germania Rheno
 Attonita, excussitque suas formidine siluas
 Caucasus, & positis vires confessa pharetris
 Thracia, cum rabidi crescentia fulmina Martis
 Scipiadas, atque hostili flagrantia bello
 Pectora (que Latinum generosa mente Senatum
 Confirmant) Pauli micuerunt iudice ferro:
 Sic MIRÆE tuum clara virtute Batauns
 Robur, & adiecta cognato limine Breda*

Obsta-

Obstupuere nouis munitas viribus oras,
 Fessaque sopitis spirauit Belgica sectis;
 Cum tot in armatos fines, aciemque gementis
 Campinia, SACRVM spirantia pectora Martem
 Magnanimis duxisti aquilis, circumque maniplos
 Ipse aderas hortator agens, flammataque firmans
 Prælia in hereticas vrgebas fortiter alas.
 Hos MIRÆ libens titulos tibi Belgica ponet:
 Per te seruatos Bredæ confinibus agros;
 Quidquid & Aduaticos inter Bredamque dolendo
 Terrarum iacuit spatio, MIRÆ, salutem
 Fortunamque fidemque tua debere tiaræ.

OPTIMO PRAESVLI
 IOANNI MIRÆ O
 EPISCOPALIS Seminarij
 Erectori.

VEnalis urbis mœnia barbaris
 Vicisset hostis, & Capitolium
 Ingurtha scandisset, subactis
 Consulibus; nisi lege iustâ
 Plebeius Arpinas sibi purpuram
 Sumpisset, auròque insuperabilis
 Donis subactorum pudorem
 Ipse suis aboleisset armis;
 Iam subingassent Cimber & Ambrones
 Et victa haberent mœnia Teutones,
 Romamque terrarum parentem

Barba-

Barbaricis premerent catastis.
 Urbem teneret Gallus & Hannibal,
 Si Consularis Patricio toga
 Cessisset uni, nec secures
 Urbs Equiti posuisset equas.
 Testes Camilli, Fabricius dati
 Contemptor auri, tuque Utica ferox
 Qui nomen à fato tulisti,
 Tuque Deci generose magni
 Profusor aui, Martia fulmina
 Testes meorum Scipiada, Africa
 Numantiaque bellicosa,
 Atque Asia domini subacta.
 Sic subingasset Hæresis impia
 Vicina Breda compita mœnibus,
 MIRÆE, ni tuus satelles
 Hæreticos repulisset ausus.
 Educis altis è penetrabilibus
 Instructa doctis pectora litteris
 Que signa barbara Meduse
 Hæreticaeque aquilas renellant.
 Testes Batavis Breda furoribus
 Vicina, quantas contuderit minas,
 Quantosque portarit triumphos
 Præsulis hæc legio MIRÆI:
 Ast instituti gloria militis
 In te redundat PRÆSVL, habes tibi
 Auctore te quidquid peregit
 Lecta tuo legio labore.

Conrardus Tucherus.

G

Parum

Parum erat M I R Æ O sacras scripsisse copias, paratum habere Theologorum robur hæreticis oppugnandis: ipse voluit in aciem primus prodire, boni Imperatoris more, ne ad inexperta militem ablegaret. Neque ita putabat Tribunis in vigiliarum lustratione esse confidendum, vt non aliquando ipsemet per stationes tesseram iret exostulatum. Obiit ergo omnes Campiniæ agros Bredam vsque, ceterosque ditionis suæ pagos; lapsos mores erexit, Ecclesiasticorum iuxtà ac sæcularium animos instaurauit. Id cantat Iacobus de Cater.

Q Valiter occiduo cùm se Titania fluctu
Lumina, & emeritas inflectere Phœbus habenas
Cœperat, atque alto radios subducere mundo,
Cùm rutilum celi vulgus nitidasque cateruas
Pandebat, nixos ducens nox flammea cines,
Cùm dederat velox Romanis tessera signum
Excubiis, positaque vices; Dux noctis operta
Scrutari vigilum turmas, ambire Tribunus
Mœnia, & alternâ ferri statione, nigrasque
Perlustrare vias; nocturnam aduertere curam,
Discurrant, varièntne vices; longasne tenebras
Insomni vigilans ducat custodia vultu;
Num tumidas vino sedarint otia mentes,
Furque oculi, pacata quiet; num languida somno
Pectora, distinctos edat num buccina cantus:
Sic dum Bredanos percurrens Hæresis agros

Latius

*Latins insanum fundit violenta venenum,
 Ignarâsque gravi cingens indagine mentes
 Nigrantes circum truculentior explicat alas;
 Non te, sacratæ qui sistat robora dextra,
 Obsedit MIRÆE sopor, generosior artus
 Exeris, & validas armans in debita vires
 Prælia, subiectis quæ sit vigilantia castris
 Rimaris, positasque ambis MIRÆE phalanges
 Militiæque rudis pugiles, & rustica lustras
 Agmina, vicinosque agros & subdita visis
 Rura, nec immensa furaris pectora cura,
 Dum segnes animos, titubantesque ipse cohortes
 Arguis, & reduces suades agitare labores,
 Dumque auges vires, quæis frangi nescia virtus,
 Quæis eni sine nube tenor, quibus integer anni
 Spiritus, inflectique nequit, dum prodiga lucis
 Exundat mens alta sua. feruorque resurgit
 Degeneri, extinctisq; redit noua flamma medullis.
 O amor! ô nullâ fidentes mole lacerti
 PRÆSVLIS! ô nullo curarum sancia motu
 Pectora! tu timidos rediuisis ignibus imples,
 Audaces præsens hortaris, rurâque circum
 Et varios percurris agros, dum parturis ansis
 Nocte novos, quos manè probet, pariâtque benignas
 Mens artes, quæis degeneres flammare clientes
 Desuetosque animare viros, possitque solutam
 Militiam elatis iterum componere signis.*

Nisi laus esset, ab hæreticis etiam con-
 temni; esset profectò, vnde ordiremur ira-
 cundiam. Quid agunt liuidi illi calumnia-
 tores?

tores? Audi Inuidia, & perfrica frontem.
 IOANNEM MIRÆVM virum temperantiâ planè insignem, audent de crapulâ, de vomitu, de ebrietate traducere. Mortuus est, inquit, cùm aulicis se ingurgitasset cyathis. O mendacem Calumniam, quam & publica & priuata Medicorum scripta iugularunt! non quærimus ergo maiora causæ præsidia; sed lusu Satyrico Conradus Tucherus mendacium trucidabit.

QVi fit, Pantolabi semper sua crimina iustis
 Appingant, nebuloque suis examinet vlnis
 Vnam aequi? mœchus mœcho, fur nomina furi
 Obijcit, eque suâ vibrat deprompta pharetrâ.
 Spicula, in alterius fortasse hæsurâ cerebro,
 Luscos appellat luscus, sic semper in ipsos
 Auctores obiecta cadunt. Nouus heresiarcha
 Ipse vehens ventrem, qualem subiisse laborent
 Herculis Atlantisque humeri, quo non velit Ætnam
 Mutare Enceladu, nam tanto pondere ceruix
 Deficeret, caderentque ingentia colla Gigantum.)
 Genua tegit venter, luxuque Vitellius alter,
 Aduaticus, clamat, PRÆSVL sub pondere mensæ
 Succubuit, cyathisque efflauit spiritum in ipsis.
 Inuitatus enim, Bruxellam ex tempore abiit
 Ventripotens mitra dominus; ubi sera moretur
 Cœna, rogans, secumque trahens inglorius umbras
 Fumosam ingreditur, ductus nidore, culinam.
 Iamque pater cœnae loca cuique assignat, eumque
 Pertrahit ad sedem: primus sedet, & iacet ut bos,

Et

Et totas ardet simul euacuare lagenas.
 Non conuiuarum flexit reuerentia, solus
 Cœnam ipsam absorbet, tamquam moriturus inultus,
 Nitotam grauido portaret ventre culinam.
 Nil mouit rapida ora calor, deglutit hianti
 Fauce; velut digiti, pectusque & viscera ferro
 Obducta, intrudit pariter cum carnibus ossa,
 Ceu cadat in foueam cibus, etque in dolia Bacchus.
 At dum sic glutit veluti de sanguine certans,
 Fata adsunt; pallet subito, modo sudor ad imos
 Promanat talos: mox cum sibi scit moriendum,
 Maiores postcit calices, vertitque tremente
 Vix cyathos dextrâ; restantes spiritus auras
 Elueret penitus, ni se conuiuia tulisset
 Obuius, & parasitum castigasset acerbè:
 Defertur potos inter, benè potus, acervos,
 Paululum adhuc spirans, mediâque in morte lagenas
 Exposcens: agri cadit ager anhelitus oris.
 PRÆSVLIS hic finis, hac illum sorte epulonem
 Parca tulit, sancta sunt hæc epicedia vita.
 Hæc habeo quæ dicam, hic PRÆSVLIS exitus, hic est;
 Aduaticos inter voluit qui sanctus haberi.
 Cetera prætereo. bone Iuppiter! & bona Iuno!
 Quid precor hereticus clamat? quid grunnit Vlyssis
 Dignus harâ porcus? ergo inter pocula PRÆSVL
 Concidit, absumptas reuomens cum sanguine carnes:
 Vidi, ait, ingenti vix præ pinguedine crassum
 Tollentem à mensâ corpus, vomitumque per ipsum
 Ora volutantem, vidi ipso ex limine, rimam
 Per tenuem spectans, nasoque in cardine presso.
 Quid faris? tamne est longus tibi Battane nasus,
 Tamque sagax oculus, qui Bruxellam vsq. vagetur?
 Id nihil attinet ad te: vidi, hoc sufficit unum.

Nunc perge ad Medicū: stomacho qui inuenit aperto,
 Cū cultris tensum ventrem, & diaphragma secaret,
 Ingluuiem immensam, quā pisces pascere possis,
 E gemino, quotquot conuerrunt retia, ponte.
 Perfide mentiris, mentiris scurra. quid? hoc ne
 Sic habet? heus Medicum nunc audi; iurat in ipso
 Inuentum stomacho quantum coniuncta teneret
 Palma manus. Quid ad hoc? das herbā perfide, & hastā
 Abijcis? obtritum caput est, caudāne minaris?
 Supplex de genibus poscis, nebulo! caue ne nos
 Vsque remorsuros mendaci dente laceffas.

Helluonibus clandestinis,
 nouis Censoribus
 mensarum publicarum,

SATYRA II.

ERgo iterū inflatis ructans dieteria buccis
 Aduaticos naso Batauus suspendit adunco,
 Et plenis audet conuitia spargere plaustris?
 Nec satis heretico plebem infecisse veneno,
 In mitras vomuisse placet, sanctūque tiaræ
 Ponderus, & Anuersa vitiasse insignia vittæ?
 Unde ruas, tabulata struis. quid enim impie, mitra
 Morsu digna tuo? sed fige hoc marmore dentem,
 Offendes solidū. Quisnam hæc? quisnā hiscere cōtra?
 Prompta mihi ratio, patet hoc, patet. O Caluine!
 Vsque adeone nihil vigiles perducere noctes,
 Dum mensæ, dum vina placent, dum pinguia omaso
 Viscera, & undanti inuat artus tendere Baccho?

Dum

Dum iuuat & uinum turdis implere sepulchrum,
 Et variis onerare auium praecordia bellis?
 Euge epulis, euge, indulge, memorabile magni
 Gutturis exemplum. cernis vertigine multâ
 Ut tecum motis saltent pallatia saxis?
 Pol si iam bifido rutilantem culmine mitram
 Aspicias; clames, bis binos tollere conos.
 Dum natitant oculi, dum circum palpitat agrum
 Corpus, nec uinum credit sese esse cadauer,
 Dumque suum portat secum mare, nec sine pisce:
 Dū fluit hinc crudus panno, hinc olor, hinc acipenser,
 Internoque strepunt iurgantia viscera motu,
 Seditio ueluti ranarum aut putidius quid,
 Donec inundantes per carnea littora fluctus
 Intumuerunt, & uicinos sparsere penates:
 Hinc mors praepropera, atque hinc intestata senectus.
 Ecce iacet, iacet heu caput agrâ insigne tiarâ,
 Ducitur & mæstis legendum funus amicis.
 Perge: nihil superest? conuitia nulla? quid haeres?
 Quid cessas? subito quin addis corpora tabo
 Et turpi putruisse lue? ut foetentia uini
 Multipedes Calui minnerunt pectora vermes?
 Quid pudet hoc? falsâ si non pudet impia linguâ
 Fingere, nec patrio mendacia spargere ritu?
 Prô scelus! an paruos calices & sobria uina
 Delibasse uirum, & quantum natura petebat
 Adinxisse cibi, ignoras clamosa propago?
 Non hic, ut lautâ Cerere, indomitoque Falerno,
 Inflaretque epulis extensos grandibus artus,
 Ad faustas accitus erat mensas Hymenai:
 Ast bellum ut ventri indicens, stomachoque famenti,
 Arceret propriâ à conuiuiis pocula normâ
 Fecundam factura sitim, nocituraque menti.

Sed vitium Batano crassum & prægrande videtur,
 Si viuis modico, nec finem extra mediocrem:
 Cui, quoties rutilum referat sol aureus orbem,
 Turpe toral toties reduci submergere Baccho
 Incundum, & crudis iterum perfundere turdis.
 Illa dies perit, denso stipatus Iaccho
 Quâ deformis aqualiculus non sesquipede extat.
 Hinc subiti motus, hinc bella, hinc prælia, rixæque,
 Et, modici si quis non transit dona Lyai,
 Nocturnus tamquam potor, potorque diurnus,
 Carpitur. hem lynceo tu possis dicere luscæ
 Luscus? quid cum oculis videas tua lippus inunctis
 Crimina, cur aliorum tam rimaris acutis?
 Aspice, qui puri dispergit semina verbi,
 Pulpita cum quondam Caluinia scandere, & almam
 Fratribus atque sororibus altè exponere legem
 Venditor arcani verbi & propola pararet;
 Pocula erant libri, & læta conuiuia mensæ,
 Hoc studiis aptum Musæum: dicere deinde
 Aggressus, crebraque euoluere Biblia turba;
 Vah, crudos pro voce cibos, & olentia vina
 Fundere, præsentisque etiam turpare caternas.
 Ipse etiam externæ circum undique fercula cœnæ
 Mendicans, animal propter conuiuia natum
 Caluinus, quoties plateas fœdare recodtis
 Sordibus, & tetras alui exonerare cloacas,
 Quales non atros voluens Camerina vapores
 Anasumque lutum fundat, Patroclique latebræ?
 Quid bibulos memoro proceres, atausque Batanos?
 Posteritas vitiorum heres, patruique Lyai,
 Continuis cum epulis gaudet putere, meroque;
 Ingeminat, strepit: Harpyiâ gula digna rapaci
 Præsulis Aduatici! Batano qui parcior omni.

Sed

*Sed video, video, lurcones atque bibones
 Oderunt fecunda negantem pocula, & altos
 Mazonomos, agitant, vitiant, ledunt, cruciantque
 Immeritos, carpunt dum sanctos, massici amantes.
 Stultus & improbus hic animus: descendere nūquam
 In sese, sed præcedens quid mantica portet
 Rimari penitus. qui multo tubere fœdus,
 Equum est, alterius verrucam hand exprobet. At
 nunc
 Omnia eunt præpostera, turpis adulter honestum,
 Ieiunum potor damnat, comémque superbus.*

Jacobus de Cater.

G s

AD

Dte tandem, REVERENDISSIME ANTISTES MALDERE, reuertitur oratio nostra; trepidat illa, atque incerta adhuc hæret velut in biuio constituta. Veretur ne grata ingrataue videatur, pro terum quas dixerit magnitudine vel tenuitate. Sed pergendum est tamen, *cùm sciamus etiam Deos non tam accuratis adorantium precibus, quàm innocentia & sanctitate letari, gratioresque existimari qui delubris eorum puram castamque mentem, quàm qui meditatam carmen intulerit.* Hoc tibi Reu^{me} PRAESVL liberè acclamari potest, & tam sine adulatione quàm necessitate laudum nostrarum: Si adhuc dubium fuisset, fortè casuque Rectores terris, an aliquo numine darentur, te tamen liqueret diuinitus esse constitutum. Ita profectò eruditio tua, peruersis hisce temporibus; prudentia, sacræ Reipublicæ administran-

*Plinius in
Panegyrico
Traiani.*

strandæ ; modestia continendæ insolentia ; virtus denique, vitiis conuenit exturbandis. Planè vt factus & natus ætati huic nostræ, & Antuerpiensis Episcopatus gubernationi videare. Olim quidem, & dudum antehac, in eam dignitatem euocari merebaris, sed nescissemus quantum tibi deberet Respublica, si antè euocatus esses. Illud tempus expectatum est, in quo liqueret non tam accepisse te beneficium quàm dedisse. Quando enim aliàs ita anxie fuerunt res Catholicorum, quando ita corroborata hæreticorum audacia? quando ita fracta morum integritas, quãdo magis tamen oppugnata? quando tam afflicta laborauit Pietas, & vehementiùs tamen conuassata? Tu tu MALDERE Præsul optime, leuandis tantis calamitatibus sacro imperio accedere debuisti. Confugit in sinum tuum Antuerpia, tamquam ad aram securitatis; protegere debuisti. Infulam capiti tuo imposuit; onus accipere debuisti.

buiſti. Et hoc libentiùs , quo tuâ ſe manu indigere magis commõſtrauit, cum non inquilinum te ſuum , ſed externum, è magno illo Theologiæ Theatro, Louanio inquam, euocauit. Nec illa profectò aberrauit, te optando; neque ALBERTVS Archidux prudentiſſimus, adoptando. Teſtabatur domus ipſa quam regebas, quantus eſſes moderator; domeſtica dicendi differentiæque exercitia, quantus animorum curator; publicum docendi munus, quantum eſſes Theologiæ ornamentum. In quibus omnibus ita ſemper verſatus es, vt, ipſo veluti Numine ad Dignitatem te aptante, priuata omnia perdiſceres quæ mox eſſes præcepturus; atque ita exactè & prolixè, vt docendi tempore nihil iam habeas noui perdiſcendum. Ignosce PRAESVL REVERENDISSIME, ſi in tot laudibus tuis quæ ſuperſunt, liberioſiorem non tentemus excuſum; cogis ſilere nos, verecundo tuo pudore, quo noſtra
te en-

te encomia onerare videntur. Veniet
illud tempus, cùm se, post fata, ma-
gnis chartis virtus tua finet celebrari.
hos tamen lubens etiam nunc titulos
patiaris.

REVERENDISSIMO
ANTVERPIENSIVM PRÆSVLI
IOANNI MALDERO

PLAVSVS.

Qualis, Atlantei cùm succubere lacerti
Æde fatigati superâ, calique prementis
Pondere, stelliparo successit strenuus orbi
Amphiryonades, paribûsque innisa polorum
Atria, pendentesque tulit cervicibus axes;
Heu! viduas sedes, & desolata precantis
Aduatica MALDERE subi molimina vitta.
Tot proavum cessere manus, non mole tiaræ,
Non granido sacri lassatæ robore sceptri:
Sed quos atra dies, quos irrenocabile stamen
Abstulit, & solito leti violentia casu:
Dum cunctis illæsa fides, virtusque supremo
Fine vigil, mediæque etiamnum in morte superstes.
At modò quem vacua deceant insignia vitta
Lumina? sufficiant tantis quæ pectora curis?
Te sacris mundi studiis calique vacantem,

Te

Te MALDERE vocat, te te complexa potestas
 Euehit, & dignum meritis imponit habenis.
 Incola te mentis probitas, pietasque per omnes
 Dispensata fibras, magna ad fastigia ducunt,
 Inuitumque petens circum vestigat & altis
 Ornat honor titulis. Sic te testatur & offert
 Celsa potestatis species, qua culmina rerum
 Scandat, & immensa non fidat mole corona.
 Ergo veni MALDERE, pares extolle lacertos,
 Tolle pares oneri vires: te debita mitra
 Serta vocant. succede nauo, succede labori,
 Quem facilem prestabit amor virtutis, & acris
 Canicies animi imperio moderabitur equo.
 O venient, venient (utinam post sacula mille
 Mille senis Pyli) venient ô tempora, cum te
 Herculeos inter proceres, atque inter Atlantas
 Aduaticos, altâ tacitè cum voce loquentur
 Et tua victura celebrabunt nomina charta.

Iacobus de Cater.

QVEM-

VEM AD MODUM laudatis olim Imperatoribus, populo deinde Romano Quiritibusque Felicitatem suam gratulabantur Panegyristæ; rectè atque ordine facturi videmur, si narratis Episcoporum encomiis, reliquo Ecclesiastico Magistratui, Canonorum, toti que Antuerpiensis Cleri frequentia suam prædicemus beatitatem. Ut enim in filios, paternorum facinorum laus etiam descendit; non minima profectò rerum pars benè gestarum, in Cathedralis Ecclesiæ cœtum deriuatur. Stellas videmus communi solis lumine fulgere, & non suis etiam radiis illustrari; cur non simili lege, Antistitum facta, partito honore Clerum suum decorabunt? Planè ita fit, sed vno tamen discrimine. nam cum hæc sit natura sideribus, Plinius Paneg. ad Traianum. ut parua & exilia, validiorum exortus obscu-

obscurerent : maiores quidem omnibus fuerunt Præsules vestri , sed sine vllius deminutione maiores . Eamdem enim auctoritatem præsentibus illis , omnes quam absentibus semper retinuistis . Quin etiam plerisque ex eo reuerentia accessit , quòd illi , licet dignitate maiores , vos tamen ob vitæ laudem singularem reuerentur .

Dicemus non liberè minùs quàm verè (quod de Romanis olim exteri illi Legati , qui tot Reges quot Senatores vidisse se clamabant) quando amplissimum confessum vestrum intuemur , tot nobis Episcopos esse videri , quot Sacerdotes . Atque id quidem , seu à propriâ vestrà virtute proueniat , seu ex Antistitum vestrorum vitâ , ad quam vos semper conformatis : nec minorem meretur apud omnes laudem , nec minorem apud nos gratulationem . Magnis ergo vocibus atque
 EX SENTENTIA , OB HAEC QUIBVS
 NEC MAIORA DICI , NEC
 CO-

COGITARI A QVOQVAM POS-
SVNT, GRATVLAM VR VOBIS
VIRI AMPLISSIMI, DEVMQVE
VENERAMVR, ITA DIV VRBI
HVIC, DIGNITATI VESTRAE,
SVPPPLICATIONI NOSTRAE
PROPITIVS, VOLENS, LVBENS,
ESSE VELIT, ET VOTVM HOC
RATVM ESSE IVBEAT.

H

AP-